

**ПВНЗ УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ І ПРИКЛАДНИХ НАУК
Кафедра Права**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

З ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ

**з дисциплін «Цивільне право України»,
«Цивільне процесуальне право України»,
«Кримінальне право України»,
«Кримінальне процесуальне право України»**

**для студентів IV курсу денної та заочної форм навчання
за освітньо-професійною програмою «Право»
спеціальність 081 «Право»
галузь знань 08 «Право»
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
(Bachelor of Law)**

Івано-Франківськ – 2021

Методичні вказівки з організації та проведення атестаційного комплексного екзамену з дисциплін «Цивільне право України», «Цивільне процесуальне право України», «Кримінальне право України», «Кримінальне процесуальне право України» для студентів IV курсу денної та заочної форм навчання за освітньо-професійною програмою «Право», спеціальності 081«Право», галузі знань 08 «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Івано-Франківськ : Університет Короля Данила, 2021. 56 с.

Укладачі:

Зварич Р.В. – доктор юридичних наук, професор, декан факультету суспільних і прикладних наук.

Онищук І.І. – доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри права.

Острогляд О.В. – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри права, проректор університету з наукової роботи.

Огерук І. С. – кандидат юридичних наук, доцент.

Репецький С. П. – кандидат юридичних наук.

Жукевич І.В. – кандидат юридичних наук, доцент, проректор з методичної роботи.

Бабецька І. Я. – кандидат юридичних наук, доцент.

Затверджено на засіданні кафедри права. Протокол № 6 від 26 січня 2021 р.

© Зварич Р. В., Онищук І. І., Острогляд О. В.,
Огерук І. С., Репецький С. П., Жукевич І. В.,
Бабецька І. Я., 2021 р.

© ПВНЗ Університет Короля Данила, 2021 р.

Зміст

Вступ	4
1. Загальні правила організації та проведення атестаційного комплексного екзамену	5
1.1 Організація та порядок проведення екзамену	5
1.2 Структура екзаменаційного білета (комплексного кваліфікаційного завдання)	6
2. Програма атестаційного комплексного екзамену	7
2.1 Навчальна дисципліна «Цивільне право України»	7
2.2 Навчальна дисципліна «Цивільне процесуальне право України»	19
2.3 Навчальна дисципліна «Кримінальне право України»	24
2.4 Навчальна дисципліна «Кримінальне процесуальне право України»	41
3. Приклади розв'язання практичних (ситуаційних) завдань	54
4. Критерії оцінювання відповіді на питання екзаменаційного білета	55

ВСТУП

Методичні рекомендації розроблені відповідно до вимог галузевих стандартів вищої освіти підготовки фахівців за спеціальністю 081 «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і мають на меті надання допомоги студентам при підготовці до атестаційного комплексного екзамену.

Атестація студента здійснюється після завершення ним навчання у вищому навчальному закладі за певним освітньо-кваліфікаційним рівнем.

До складання екзамену, що проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії допускають студентів, які виконали всі вимоги навчального плану.

Екзамен проводиться як комплексна перевірка знань студентів з таких

навчальних дисциплін:

1. Цивільне право України.
2. Цивільне процесуальне право України.
3. Кримінальне право України.
4. Кримінальне процесуальне право України

Програма атестаційного комплексного екзамену на присвоєння освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 081 «Право» складена відповідно до ст. 44 Закону України «Про вищу освіту» та підпункту 5 пункту 4 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630, Наказу МОН України від 12 грудня 2018 № 1379 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» та Наказу МОН України від 07.02.2020 № 152 «Про затвердження Програми вступного випробування».

1. ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ

1.1 Організація та порядок проведення атестаційного комплексного екзамену

Деканат, спільно із випускаючою кафедрою, формує екзаменаційну комісію і затверджує форму здачі екзамену. Екзаменаційна комісія створюється щорічно для проведення атестації – екзаменів (у формі виконання ККЗ) і захисту кваліфікаційних робіт та діє протягом календарного року як єдина для денної, заочної форм навчання з кожної спеціальності.

Голова АЕК призначається ректором університету за подання декану факультету з числа представників державних та недержавних підприємств, установ, інших ВНЗ, які готують фахівців з того ж напрямку та спеціальностей. Одна і та ж особа може бути головою АЕК не більше трьох років підряд. До складу комісії входять викладачі випускаючих та профільних кафедр, провідні фахівці виробництва, наукових установ. Персональний склад АЕК затверджується ректором не пізніше ніж за місяць до початку роботи.

Робота АЕК проводиться у терміни, передбачені навчальними планами. Графік роботи комісії затверджується ректором.

Студенти, які не склали державний екзамен, допускаються до повторного складання протягом трьох років.

Атестаційний комплексний екзамен проводиться в усній формі відповідно до затвердженої програми.

До студентів доводять програму екзамену, довідкову літературу.

Розпорядженням по факультету оголошують розклад складання екзамену і проведення консультацій. Консультації проводять провідні викладачі випускної кафедри.

Екзамен проводять в навчальних групах згідно із розкладом. Всі студенти групи сформованої деканатом повинні з'явитися до початку екзамену в аудиторію, що вказана в розкладі.

На підготовку відповіді на питання, що поміщені в білеті студенту відводять 0,5 години.

Під час екзамену забороняється:

- використовувати будь-яку літературу, записи, мобільні телефони;
- підказувати, говорити, надавати консультації студентами один одному;
- консультиватися з членами державної екзаменаційної комісії;
- виходити з аудиторії з будь-якими робочими аркушами.

На відповіді (включно з додатковими питаннями) відводять 30 хвилин. Порядок відповідей на питання визначає сам студент. Відповідь студента на питання екзаменаційного білета повинна бути чіткою, логічною та науково-

обґрунтованою. Відповідь слід будувати в єдності теорії та практики з підтвердженням теоретичних положень конкретними фактами.

Екзаменаційна комісія має право ставити додаткові питання білета, як поглибленого, так і доповненого характеру, та що не виходять за рамки програми державного екзамену.

Екзаменаційна комісія (після завершення екзамену всіма студентами) ухвалює рішення і оголошує результати державного екзамену.

1.2 Структура екзаменаційного білета

Екзаменаційний білет складається з чотирьох питань з таких *навчальних дисциплін*: «Цивільне право України», «Цивільне процесуальне право України», «Кримінальне право України», «Кримінальне процесуальне право України».

Завдання білету мають міждисциплінарний (інтегрований) характер, спрямований на виявлення сформованості аналітичних, діагностичних, прогностичних умінь випускника. Білети рівноцінні за складністю і трудомісткістю та забезпечують перевірку готовності випускника до професійної діяльності.

2. ПРОГРАМА КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ

2.1. НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ»

Загальна частина

Тема № 1. Цивільне право в системі права України.

- 1.1. Поняття цивільного права як галузі права.
- 1.2. Предмет цивільного права.
- 1.3. Цивільно-правовий метод регулювання суспільних відносин.
- 1.4. Принципи цивільного права.
- 1.5. Система цивільного права.

Тема № 2. Джерела цивільного права України.

- 2.1. Загальна характеристика джерел цивільного права.
- 2.2. Цивільне законодавство України: поняття та структуру.
- 2.3. Договір як джерело цивільного права. Акти цивільного законодавства й договір.
- 2.4. Звичай як джерело цивільного права. Звичай ділового обороту.
- 2.5. Міжнародні договори як джерела цивільного права.

Тема № 3. Цивільні правовідносини

- 3.1. Поняття цивільних правовідносин.
- 3.2. Елементи цивільних правовідносин.
- 3.3. Класифікація цивільних правовідносин.
- 3.4. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин.

Тема № 4. Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин.

- 4.1. Поняття фізичної особи.
- 4.2. Цивільна правоздатність фізичної особи.
- 4.3. Цивільна дієздатність фізичної особи: поняття, види.
- 4.4. Обмеження цивільної дієздатності фізичної особи. Визнання фізичної особи недієздатної.
- 4.5. Визнання фізичної особи безвісті відсутньою. Визнання фізичної особи зниклою безвісті. Оголошення фізичної особи померлою.
- 4.6. Опіка та піклування над фізичною особою.

Тема № 5. Юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин.

- 5.1. Поняття та ознаки юридичної особи.
- 5.2. Види та організаційно-правові форми юридичних осіб.
- 5.3. Порядок створення юридичної особи. Установчі документи юридичних осіб.
- 5.4. Правосуб'єктність юридичної особи та порядок її реалізації.
- 5.5. Припинення юридичної особи.
- 5.6. Підприємницькі товариства: поняття та види.
- 5.7. Непідприємницькі товариства: поняття та види.
- 5.8. Юридичні особи публічного права: поняття і правовий статус.

Тема № 6. Об'єкти цивільних прав.

- 6.1. Поняття об'єктів цивільних прав та їх оборотоздатність.
- 6.2. Речі як об'єкти цивільних прав: поняття, класифікація.
- 6.3. Гроші як об'єкти цивільних прав. Валютні цінності.
- 6.4. Майно, майнові права. Підприємство як єдиний майновий комплекс.
- 6.5. Інформація як об'єкт цивільних правовідносин.
- 6.6. Цінні папери як об'єкти цивільних прав.
- 6.7. Нематеріальні блага як об'єкти цивільних прав.

Тема № 7. Правочини.

- 7.1. Поняття та ознаки правочину.
- 7.2. Види правочинів.
- 7.3. Умови дійсності правочину.
- 7.4. Форма правочину та юридичні наслідки її недодержання.
- 7.5. Недійсні правочини, їх юридична природа та види.
- 7.6. Загальні юридичні наслідки недійсності правочину. Недійсність частини правочину.

Тема № 8. Представництво в цивільному праві.

- 8.1. Поняття та види представництва.
- 8.2. Підстави виникнення представництва.
- 8.3. Суб'єкти представництва.
- 8.4. Повноваження представника. Юридичні наслідки перевищення повноважень представником.
- 8.5. Довіреність: поняття, види, форма.
- 8.6. Припинення представництва за довіреністю.

Тема № 9. Строки та терміни в цивільному праві. Позовна давність.

- 9.1. Поняття та види строків і термінів у цивільному праві.
- 9.2. Способи визначення строків і термінів. Порядок обчислення строків.
- 9.3. Поняття та види позовної давності.
- 9.4. Початок перебігу позовної давності.
- 9.5. Зупинення та переривання перебігу позовної давності.
- 9.6. Юридичні наслідки спливу позовної давності.
- 9.7. Вимоги, на які позовна давність не поширюється.

Тема № 10. Особисті немайнові права фізичної особи.

- 10.1. Поняття та ознаки особистих немайнових прав фізичної особи.
- 10.2. Класифікація особистих немайнових прав у цивільному праві.
- 10.3. Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи.
- 10.4. Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи.
- 10.5. Захист особистих немайнових прав.

Тема № 11. Право власності. Загальні положення

- 11.1. Поняття власності та права власності. Зміст права власності.
- 11.2. Об'єкти та суб'єкти права власності.

- 11.3. Здійснення права власності. Межі здійснення права власності.
- 11.4. Обов'язки власника. Тягар утримання майна.
- 11.5. Ризик випадкового знищення та випадкового пошкодження майна.

Тема № 12. Набуття та припинення права власності.

- 12.1. Підстави (способи) набуття права власності: поняття, види.
- 12.2. Набуття права власності на новостворене майно та об'єкти незавершеного будівництва.
Перероблення речі. Набуття права власності на продукцію, плоди та доходи від речі.
- 12.3 Привласнення загальнодоступних дарів природи. Набуття права власності на безхазяйну річ. Знахідка. Бездоглядна домашня тварина. Скарб.
- 12.4 Набуття права власності за давністю володіння нею (набувальна давність).
- 12.5 Набуття права власності за договором. Момент виникнення права власності в набувача за договором. Інші похідні способи набуття права власності.
- 12.6. Загальна характеристика підстав припинення права власності.
- 12.7. Відчуження речі як підстава припинення права власності. Відмова власника від права власності.

Тема № 13. Право спільної власності.

- 13.1. Поняття та види права спільної власності.
- 13.2. Право спільної часткової власності: поняття, суб'єкти, підстави виникнення. Визначення часток у праві спільної часткової власності.
- 13.3 Здійснення права спільної часткової власності.
- 13.4 Право переважної купівлі частки у праві спільної часткової власності.
- 13.5 Припинення права спільної часткової власності.
- 13.6. Право спільної сумісної власності: поняття, суб'єкти, підстави виникнення.
- 13.7. Здійснення права спільної сумісної власності.
- 13.8. Припинення права спільної сумісної власності.

Тема № 14. Захист права власності.

- 14.1. Поняття захисту права власності. Підстави для захисту права власності.
- 14.2. Поняття та види способів захисту права власності.
- 14.3. Віндикація як спосіб захисту права власності. Умови віндикації.
Розрахунки при віндикації.
- 14.4. Негаторний позов.
- 14.5. Визнання права власності.
- 14.6. Інші способи захисту права власності.

Тема № 15. Речові права на чуже майно.

- 15.1. Загальна характеристика речових прав на чуже майно.
- 15.2. Право володіння чужим майном.
- 15.3. Право користування чужим майном (сервітут).

15.4. Право користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис).

15.5 Право забудови земельної ділянки (суперфіцій).

Тема № 16. Право інтелектуальної власності: загальні положення.

16.1. Поняття права інтелектуальної власності.

16.2. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності.

16.3. Підстави виникнення та зміст прав інтелектуальної власності.

16.4. Захист права інтелектуальної власності.

Тема № 17. Авторське право та суміжні права.

17.1. Поняття та об'єкти авторського права.

17.2. Суб'єкти авторського права. Співавторство.

17.3. Виникнення суб'єктивних авторських прав.

17.4. Особисті немайнові права автора.

17.5. Майнові права автора.

17.6. Випадки вільного використання творів.

17.7. Строки чинності майнових авторських прав.

17.8. Поняття та об'єкти суміжних прав.

17.9. Суб'єкти суміжних прав.

17.10. Виникнення суміжних прав.

17.11. Строки чинності суміжних майнових прав.

17.12. Захист авторських і суміжних прав.

Тема № 18. Патентне право.

18.1. Поняття та об'єкти патентного права.

18.2. Суб'єкти патентних прав.

18.3. Патент як форма охорони прав на винаходи, корисні моделі та промислові зразки.

18.4. Майнові права, що впливають із патенту. Дії, що не визнаються порушенням прав володільця патенту.

18.5. Припинення дії патенту та визнання його недійсним.

Тема № 19. Юридичні засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг.

19.1. Загальна характеристика юридичних засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг.

19.2. Комерційне (фірмове) найменування.

19.3. Торговельна марка (знак для товарів і послуг).

Тема № 20. Загальні положення про зобов'язання.

20.1. Поняття та елементи зобов'язання.

20.2. Підстави виникнення зобов'язань.

20.3. Сторони та треті особи у зобов'язанні. Множинність сторін, її види. Заміна сторін у зобов'язанні.

20.4. Поняття та принципи виконання зобов'язань.

20.5. Строк (термін) виконання зобов'язання.

20.6. Місце виконання зобов'язання. Спосіб виконання зобов'язання.

Тема № 21. Забезпечення виконання зобов'язань.

21.1. Загальна характеристика видів (способів) забезпечення виконання зобов'язань, їх ознаки, види. Форма правочину щодо забезпечення виконання зобов'язання.

21.2. Неустойка: поняття, предмет. Юридичні наслідки сплати (передання) неустойки.

21.3. Поручка. Юридичні наслідки порушення зобов'язання, забезпеченого поручкою.

21.4. Гарантія. Юридичні наслідки порушення зобов'язання, забезпеченого гарантією.

21.5. Завдаток. Юридичні наслідки порушення або припинення зобов'язання, забезпеченого завдатком.

21.6. Застава: поняття, види, підстави виникнення. Предмет застави. Юридичні наслідки невиконання зобов'язання, забезпеченого заставою.

21.7. Притримання. Обов'язки кредитора, який притримує річ у себе.

21.8. Довірча власність: поняття, об'єкти, підстави виникнення.

Тема № 22. Припинення зобов'язань

22.1. Загальна характеристика підстав припинення зобов'язань.

22.2. Припинення зобов'язання належним його виконанням.

22.3. Припинення зобов'язання переданням відступного.

22.4. Припинення зобов'язання шляхом зарахування зустрічних однорідних вимог.

22.5. Припинення зобов'язання за домовленістю сторін. Новація. Прощення боргу.

22.6. Неможливість виконання як підстава припинення зобов'язання. Поєднання кредитора й боржника в одній особі.

22.7. Припинення зобов'язання за смерті фізичної особи та за ліквідації юридичної особи.

Тема № 23. Правові наслідки порушення зобов'язання.

Відповідальність за порушення зобов'язань.

23.1. Поняття порушення зобов'язання.

23.2. Правові наслідки порушення зобов'язання.

23.3. Поняття та ознаки відповідальності за цивільним правом.

23.4. Види відповідальності за цивільним правом.

23.5. Форми відповідальності за цивільним правом.

23.6. Умови відповідальності за цивільним правом.

23.7. Підстави звільнення від відповідальності за цивільним правом.

Список рекомендованої літератури:

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. 1996. Ст. 141

2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради. 2003. № 40-44. Ст. 356

3. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. // Відомості Верховної Ради. 2002. N 21 - 22 . ст. 135

4. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. // Відомості Верховної Ради. 2001. № 3 - 4 . ст. 27.
5. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3792-ХІІ URL: www.zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 24.01.2021).
6. Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 р. № 1576-ХІІ URL: www.zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 24.01.2021).
7. Майданик Р. А. Речове право: підручник. Київ : Алерта , 2019. 1102 с.
8. Іванова М.В., Іванов Ю. Ф., Куриліна М. В. Цивільне право України : навч. посіб. у 2 т. 2-ге вид. доповн. і переробл. Т. 2. Київ : Алерта , 2019. 346 с.
9. Яновицька Г.Б., Кучер В.О. Цивільне право України: підручник в 2-х томах. Львів «Новий світ-2000 : Юрінком Інтер , 2018. 872 с.
10. Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар. У двох частинах / за заг. ред. Я.М. Шевченко. Київ : Концерн «Видавничий дім «Ін Юре», 2004. ч. 1 692с., ч. 2 894 с. URL: <https://www.twirpx.com/file/382889/> (дата звернення: 24.01.2021).
11. Сімейний кодекс України: Науково-практичний коментар / за заг. ред. З. В. Ромовської. Київ : Видавничий дім «Ін Юре», 2009. 432 с.
12. Цивільне право України. Загальна частина: підручник / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, Р. А. Майданика. 3-тє вид., переробл. і доповн. Київ : Юрінком Інтер, 2017. 1176 с.
13. Цивільне право України. Загальна частина: підручник / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, Р. А. Майданика. вид., переробл. і доповн. Київ : Юрінком Інтер, 2017. 976 с.

Особлива частина

Тема 24. Загальні положення про договір.

24. 1.Поняття договору в цивільному праві.
- 24.2. Свобода договору та її межі.
- 24.3. Види договорів.
24. 4.Зміст договору.
24. 5.Укладення договору.
24. 6.Підстави та юридичні наслідки зміни та розірвання договору.

Тема 25. Договір купівлі-продажу: загальні положення.

25. 1. Поняття та юридична характеристика договору купівлі-продажу, його види.
25. 2.Сторони договору купівлі-продажу.
- 25.3.Істотні умови договору купівлі-продажу. Предмет договору. Ціна в договорі купівлі-продажу.
- 25.4Права та обов'язки продавця.
- 25.5Права та обов'язки покупця.

Тема 26. Окремі види договору купівлі-продажу.

26. 1.Договір роздрібної купівлі-продажу.
- 26.2. Договір поставки.
26. 3.Договір міни (бартеру).

Тема 27. Договір дарування.

- 27.1. Поняття, види та ознаки договору дарування.
- 27.2. Сторони договору дарування, їхні права та обов'язки.
- 27.3. Предмет договору дарування. Прийняття дарунку.
- 27.4. Припинення та розірвання договору дарування.
- 27.5. Договір про пожертву.

Тема 28. Договори ренти та довічного утримання (догляду).

- 28.1. Договір ренти: поняття та ознаки.
- 28.2. Сторони договору ренти.
- 28.3. Зміст договору ренти. Передання майна під виплату ренти. Форма й розмір ренти, строк її виплати.
- 28.4. Припинення договору ренти.
- 28.5. Договір довічного утримання (догляду): поняття та ознаки. Форма договору довічного утримання (догляду).
- 28.6. Сторони договору довічного утримання (догляду).
- 28.7. Зміст договору довічного утримання (догляду). Обов'язки набувача за договором довічного утримання (догляду).
- 28.8. Припинення договору довічного утримання (догляду).

Тема 29. Договір найму (оренди).

- 29.1. Договір найму (оренди): поняття, ознаки.
- 29.2. Сторони договору найму (оренди).
- 29.3. Предмет договору найму (оренди). Плата за користування майном. Строк договору найму (оренди).
- 29.4. Права та обов'язки сторін за договором найму (оренди).
- 29.5. Припинення договору найму (оренди).
- 29.6. Договір прокату.
- 29.7. Договір найму (оренди) земельної ділянки.
- 29.8. Договір найму будівлі або іншої капітальної споруди.
- 29.9. Договір найму (оренди) транспортного засобу.
- 29.10. Договір лізингу.

Тема 30. Договір найму (оренди) житла.

- 30.1. Договір найму (оренди) житла: поняття, ознаки.
- 30.2. Сторони договору найму (оренди) житла. Особи, які постійно проживають із наймачем, порядок їх вселення та юридичний статус. Тимчасові мешканці.
- 30.3. Предмет договору найму (оренди) житла. Плата за користування житлом. Строк договору найму (оренди) житла.
- 30.4. Права та обов'язки сторін за договором найму (оренди) житла.
- 30.5. Припинення договору найму (оренди) житла.

Тема 31. Договір позички.

- 31.1. Договір позички: поняття та ознаки.
- 31.2. Сторони договору позички, їхні права та обов'язки.
- 31.3. Припинення договору позички.

Тема 32. Договір підряду.

- 32.1. Договір підряду: поняття, ознаки, види.

- 32.2. Сторони договору підряду. Генеральний підрядник і субпідрядник.
- 32. 3. Предмет договору підряду. Ціна роботи в договорі підряду.
- 32.4. Права та обов'язки сторін за договором підряду.
- 32. 5. Договір побутового підряду.
- 32.6. Договір будівельного підряду.
- 32. 7. Договір підряду на проектні та пошукові роботи.

Тема 33. Договір про надання послуг: загальні положення.

- 33. 1. Поняття та ознаки договору про надання послуг.
- 33.2. Виконання договору про надання послуг.
- 33. 3. Плата за договором про надання послуг.
- 33.4. Відповідальність виконавця за порушення договору про надання послуг.

Тема 34. Договори в сфері надання транспортних послуг.

- 34. 1. Договір перевезення вантажу: поняття, ознаки, види.
- 34. 2. Сторони договору перевезення вантажу, їхні права та обов'язки.
- 34. 3. Договір перевезення пасажирів та багажу: поняття, ознаки.
- 34. 4. Сторони договору перевезення пасажирів та багажу, їхні права та обов'язки.
- 34. 5. Договір чартеру (фрахтування).
- 34. 6. Договір транспортного експедирування.

Тема 35. Договір зберігання.

- 35.1. Договір зберігання: поняття, ознаки, види.
- 35. 2. Сторони договору зберігання, їхні права та обов'язки. Професійний зберігач.
- 35.3. Відповідальність зберігача за втрату (нестачу) чи пошкодження речі. Особливості відповідальності професійного зберігача.
- 35.4. Зберігання на товарному складі.
- 35.5. Спеціальні види зберігання.
- 35. 6. Договір охорони.

Тема 36. Договір страхування.

- 36. 1. Договір страхування: поняття та ознаки.
- 36. 2. Форма договору страхування.
- 36. 3. Сторони договору страхування, їхні права та обов'язки.
- 36. 4. Істотні умови договору страхування.
- 36. 5. Відмова від здійснення страхової виплати.
- 36.6. Припинення договору страхування.

Тема 37. Договори доручення, комісії та управління майном.

- 37.1. Договір доручення: поняття та ознаки.
- 37. 2. Сторони договору доручення, їхні права та обов'язки.
- 37.3. Припинення договору доручення.
- 37. 4. Договір комісії: поняття та ознаки.
- 37.5. Сторони договору комісії, їхні права та обов'язки.
- 37. 6. Припинення договору комісії.
- 37. 7. Договір управління майном: поняття та ознаки.
- 37. 8. Форма договору управління майном, його істотні умови.

37. 9.Сторони договору управління майном їхні права та обов'язки.

37.10. Припинення договору управління майном.

Тема 38. Договір позики. Кредитний договір.

38.1. Поняття та ознаки договору позики. Форма договору позики.

38. 2.Сторони договору позики.

38. 3.Зміст договору позики.

38.4. Поняття та ознаки кредитного договору. Форма кредитного договору.

38. 5.Сторони кредитного договору, їхні права та обов'язки.

38. 6.Порядок укладення кредитного договору.

38. 7.Істотні умови кредитного договору. Предмет і строк кредитного договору. Розмір і порядок сплати процентів.

38. 8.Відповідальність сторін за кредитним договором.

Тема 39. Договір банківського вкладу. Договір банківського рахунка.

39.1. Поняття та ознаки договору банківського вкладу (депозиту). Форма договору банківського вкладу (депозиту).

39.2. Сторони договору банківського вкладу (депозиту).

39.3. Зміст договору банківського вкладу (депозиту).

39.4. Поняття та ознаки договору банківського рахунка.

39.5. Сторони договору банківського рахунка, їхні права та обов'язки.

39.6. Розірвання договору банківського рахунка.

Тема 40. Договір факторингу.

40. 1.Поняття та ознаки договору факторингу. Види факторингу.

40. 2.Порядок укладення та форма договору факторингу.

40. 3.Сторони договору факторингу, їхні права та обов'язки.

Тема 41. Договори у сфері інтелектуальної власності.

41.1. Загальна характеристика договорів у сфері інтелектуальної власності, їх види, вимоги до форми.

41. 2.Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності: поняття, види.

41. 3.Ліцензійний договір.

41. 4.Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.

41. 5.Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності.

41.6 Договір комерційної концесії.

Тема 42. Договір про спільну діяльність.

42. 1.Договір про спільну діяльність: поняття та ознаки.

42. 2. Сторони в договорі про спільну діяльність, їхні права та обов'язки.

42. 3.Поняття договору простого товариства.

42. 4.Правовий режим спільного майна учасників.

42. 5.Припинення договору простого товариства.

Тема 43. Недоговірні зобов'язання: Загальні положення.

43. 1.Поняття та особливості не договірних зобов'язань.

43. 2.Види не договірних зобов'язань.

Тема 44. Не договірні зобов'язання з односторонніх правомірних дій. Зобов'язання зі створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. Кондикційні зобов'язання.

44.1. Зобов'язання з публічної обіцянки винагороди без оголошення конкурсу.

44. 2. Публічна обіцянка винагороди за результатами конкурсу.

44.3. Зобов'язання зі вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення.

44.4. Зобов'язання з рятування здоров'я та життя фізичної особи, майна фізичної або юридичної особи.

44.5. Зобов'язання зі створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи.

44.6.Зобов'язання з набуття чи збереження майна без достатньої правової підстави (кондикційні зобов'язання).

Тема 45. Зобов'язання з відшкодування шкоди (деліктні зобов'язання).

45. 1.Поняття та елементи деліктних зобов'язань.

45. 2.Підстава та умови виникнення деліктних зобов'язань.

45.3.Способи відшкодування шкоди, завданої майну потерпілого. Урахування вини потерпілого та матеріального становища фізичної особи, яка завдала шкоду, при вирішенні питання про відшкодування шкоди.

45. 4.Відшкодування шкоди, завданої при здійсненні особою права на самозахист та в стані крайньої необхідності.

45. 5.Відшкодування юридичною або фізичною особою шкоди, завданої їхнім працівником чи іншою особою.

45.6.Відшкодування шкоди, завданої органами публічної влади, їх службовими чи посадовими особами. Особливості відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду.

45. 7.Відшкодування шкоди, завданої малолітніми, неповнолітніми, недієздатними особами, особами, цивільна дієздатність яких обмежена, та особами, які не усвідомлювали значення своїх дій та (або) не могли керувати ними.

45.8. Відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки.

45.9. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю.

45.10.Зобов'язання з відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг).

Тема 46. Загальні положення про спадкування.

46. 1.Поняття спадкування. Підстави спадкування.

46. 2.Спадщина, її склад. Права та обов'язки, що не входять до складу спадщини.

- 46.3. Час і місце відкриття спадщини.
- 46.4. Спадкоємці. Усунення від права на спадкування.
- 46.5. Спадкування за заповітом. Види заповітів.
- 46.6. Право на обов'язкову частку у спадщині.
- 46.7. Зміст заповіту. Заповідальний відказ. Покладення на спадкоємців інших обов'язків.
- 46.8. Форма заповіту. Посвідчення заповіту.
- 46.9. Право заповідача на скасування та зміну заповіту. Недійсність заповіту.
- 46.10. Спадкування за законом. Черговість спадкування за законом.
- 46.11. Спадкування за правом представлення.

Тема 47. Здійснення права на спадкування. Оформлення права на спадщину.

- 47.1. Загальний порядок прийняття спадщини. Особливості прийняття спадщини окремими категоріями спадкоємців.
- 47.2. Строки для прийняття спадщини. Юридичні наслідки порушення строку для прийняття спадщини.
- 47.3. Право на відмову від прийняття спадщини, порядок його реалізації, юридичні наслідки.
- 47.4. Перехід права на прийняття спадщини (спадкова трансмісія).
- 47.5. Відумерлість спадщини.
- 47.6. Поділ та перерозподіл спадщини між спадкоємцями.
- 47.7. Виконання заповіту. Повноваження виконавця заповіту.
- 47.8. Оформлення права на спадщину. Свідectво про право на спадщину та порядок його одержання.

Тема 48. Спадковий договір.

- 48.1. Поняття спадкового договору. Сторони в спадковому договорі.
- 48.2. Особливості спадкового договору з участю подружжя.
- 48.3. Забезпечення виконання спадкового договору.

Список рекомендованої літератури:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. N 30. ст. 141. www.zakon.rada.gov.ua.
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003. Відомості Верховної Ради. 2003. N 40-44. ст. 356.
3. Сімейний кодекс України від 10.01.2002. Відомості Верховної Ради. 2002. N 21-22. ст. 135.
4. Цивільний кодекс України. Науково-практичний коментар. У двох частинах. За заг. ред. Я.М. Шевченко. К. : Концерн «Видавничий дім «Ін Юре», 2004. ч. 1. 692 с., ч. 2. 894 с.
5. Бірюков І.А., Заїка Ю.О. Цивільне право України. Загальна частина. Навчальний посібник. К. : КНТ, 2006. 480 с. <http://www.info-library.com.ua/books-book-166.html>
6. Дзера О. В. Договірне право України. Загальна частина. К. : Юрінком Інтер, 2018. 896 с.

7. Мічурін Є. О. Цивільне право. Альбом схем : навч. Посіб. : у 2 ч. Ч. 2, Є. О. Мічурін, О. Р. Шишка. Вид. 5- те, перероб. Харків : Право, 2018. 222 с.
8. Панченко М.І. Цивільне право України : Навч. посіб. К. : Знання, 2006. 583 с. <http://books.br.com.ua/themes/7/42>
9. Стефанчук Р. О. Цивільне право України. Навчальний посібник. Київ Прецедент. 2005. 358 с. http://www.ebk.net.ua/Book/law/stefanchuk_tsivpu/zmist.htm
10. Цивільне право України. Особлива частина. Підручник за ред. О.В. Дзери, вид. третє. К., Юрінком Інтер, 2010. 176 с. <http://books.br.com.ua/themes/7/384>
11. Бичкова С.С., Бірюков І.А., Бобрик В.І. Цивільне право України. Договірні та недоговірні зобов'язання : Підручник. К : КНТ, 2006. 498 с. http://www.biglib.com/book/6_Civilne_pravo_Ukraini_Dogovirni_ta_nedogovirni_zobovuzannya
12. Орлюк О. П., Андрощук Г. О., Бутнік-Сіверський О. Б. Право інтелектуальної власності : Акад. курс : Підруч. для студ. вищих навч. закладів; За ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. 696с. [file:///C:/Documents%20and%20Settings/User/%D0%9C%D0%BE%D0%B8%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%8B/Downloads/akad.kurs%20\(1\).pdf](file:///C:/Documents%20and%20Settings/User/%D0%9C%D0%BE%D0%B8%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%8B/Downloads/akad.kurs%20(1).pdf)
13. Харитонов Є. О., Харитонова О. І., Старцев О. В. Цивільне право України. Вид. 3-тє, переробл. і допов. К. : Істина, 2011. 808 с. <http://www.westudents.com.ua/knigi/479-tsivlne-pravo-ukrani-haritonov-o.html>
14. Цивільне право : підручник : у 2 т. Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого"; за ред. : В. І. Борисова, І. В. Спасибо-Фатєєва, В. Л. Яроцький. Х. : Право, 2014. Т. 2. 816 с.
15. Цивільне право України. Особлива частина : підручник. За ред. О. В. Дзери, Н. С Кузнецової, Р. А. Майданика. Вид., переробл. і доповн. К. : Юрінком Інтер, 2017. с. 1176.

2.2. НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «ЦИВІЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ»

Тема № 1. Загальні положення цивільного процесуального права.

1. Поняття та предмет цивільного процесуального права як галузі права.
2. Система цивільного процесуального права.
3. Цивільне процесуальне законодавство.
4. Поняття, завдання, види та стадії цивільного судочинства.

Тема № 2. Принципи цивільного судочинства.

1. Поняття та система принципів цивільного судочинства.
2. Загальні принципи цивільного процесуального права.
3. Характеристика окремих принципів цивільного судочинства: гласність судового процесу, мова цивільного судочинства, змагальність сторін, диспозитивність цивільного судочинства, забезпечення права на перегляд та оскарження судового рішення, обов'язковість судових рішень.

Тема № 3. Суд як суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин.

1. Визначення складу суду. Склад суду.
2. Підстави для відводу (самовідводу) судді. Наслідки відводу суду (судді).

Тема № 4. Учасники справи.

1. Склад учасників справи. Процесуальні права та обов'язки учасників справи. Неприпустимість зловживання процесуальними правами.
2. Цивільна процесуальна правоздатність. Цивільна процесуальна дієздатність.
3. Сторони в судовому процесі, їхні спеціальні процесуальні права та обов'язки.
4. Процесуальна співучасть.
5. Залучення до участі в справі співвідповідача. Заміна неналежного відповідача.
6. Треті особи, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору
7. Треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору
8. Процесуальне правонаступництво.
9. Участь у судовому процесі органів та осіб, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб.

Тема № 5. Представники.

1. Поняття й види представництва в судовому процесі.
2. Особи, які можуть бути представниками. Особи, які не можуть бути представниками.
3. Повноваження представника в суді. Документи, що підтверджують повноваження представників.

Тема № 6. Інші учасники судового процесу.

1. Склад інших учасників судового процесу.
2. Цивільний процесуальний статус інших учасників судового процесу.

Тема № 7. Цивільна юрисдикція.

1. Поняття та види цивільної юрисдикції.
2. Предметна та суб'єктна юрисдикція.
3. Інстанційна юрисдикція.
4. Територіальна юрисдикція (підсудність).

Тема № 8. Докази та доказування.

1. Поняття доказів у судовому процесі. Види засобів доказування: письмові, речові та електронні докази, висновки експертів, показання свідків.
2. Обов'язок доказування та подання доказів.
3. Предмет доказування. Підстави звільнення від доказування.
4. Оцінка доказів.
5. Забезпечення доказів.

Тема № 9. Процесуальні строки.

1. Поняття процесуальних строків та їх види.
2. Обчислення процесуальних строків. Початок перебігу й закінчення процесуальних строків.
3. Зупинення, поновлення та продовження процесуальних строків.

Тема № 10. Судові виклики та повідомлення.

1. Поняття та види судових повісток.
2. Порядок вручення судових повісток.

Тема № 11. Судові витрати.

1. Поняття та види судових витрат.
2. Попереднє визначення суми судових витрат. Забезпечення та попередня оплата судових витрат.
3. Відстрочення та розстрочення судових витрат, зменшення їх розміру або звільнення від їх оплати.
4. Розподіл судових витрат між сторонами.

Тема № 12. Заходи процесуального примусу.

1. Поняття та види заходів процесуального примусу.
2. Підстави та порядок застосування заходів процесуального примусу.

Тема № 13. Позовне провадження.

1. Поняття позову. Види позовів.
2. Підстави та види забезпечення позову. Зустрічне забезпечення.
3. Заяви по суті справи, їх види.
4. Позовна заява, її зміст і форма. Пред'явлення позову.
5. Залишення позовної заяви без руху, повернення заяви, відмова у відкритті провадження в справі.
6. Відкриття провадження в справі.
7. Підготовче провадження.
8. Захист відповідача від пред'явленого позову. Відзив, заперечення та зустрічний позов.
9. Врегулювання спору за участю судді.
10. Відмова позивача від позову, визнання позову відповідачем. Мирова угода сторін.
11. Завдання та строки розгляду справи по суті.

12. Відкриття розгляду справи по суті.
13. З'ясування обставин справи та дослідження доказів.
14. Судові дебати та ухвалення рішення.
15. Фіксування судового процесу.
16. Зупинення та закриття провадження в справі. Залишення позову без розгляду.
17. Поняття та види судових рішень.
18. Порядок ухвалення судового рішення.
19. Законність і обґрунтованість судового рішення.
20. Проголошення судового рішення.
21. Набрання рішенням суду законної сили.
22. Справи, що розглядаються в порядку спрощеного позовного провадження.
23. Особливості розгляду справи в порядку спрощеного позовного провадження.
24. Умови та порядок проведення заочного розгляду справи.

Тема № 14. Наказне провадження.

1. Вимоги, за якими може бути видано судовий наказ.
2. Порядок розгляду справ про видачу судового наказу.
3. Зміст судового наказу.
4. Скасування судового наказу.
5. Набрання судовим наказом законної сили та видача його стягувачеві.

Тема № 15. Окреме провадження.

1. Поняття та сутність окремого провадження.
2. Справи, що розглядаються в порядку окремого провадження.
3. Порядок розгляду справ окремого провадження.

Тема № 16. Перегляд судових рішень.

1. Поняття та сутність апеляційного провадження. Суди апеляційної інстанції.
2. Право апеляційного оскарження.
3. Строк на апеляційне оскарження.
4. Форма й зміст апеляційної скарги, порядок її подання.
5. Відкриття апеляційного провадження.
6. Апеляційний розгляд.
7. Повноваження суду апеляційної інстанції.
8. Постанова суду апеляційної інстанції.
9. Поняття та сутність касаційного провадження. Суд касаційної інстанції.
10. Право касаційного оскарження.
11. Строк на касаційне оскарження.
12. Форма й зміст касаційної скарги, порядок її подання.
13. Відкриття касаційного провадження.
14. Касаційний розгляд.
15. Повноваження суду касаційної інстанції.
16. Постанова суду касаційної інстанції.

17. Підстави перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.

18. Розгляд заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.

Тема № 17. Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень у цивільних справах та рішень інших органів (посадових осіб).

Судовий контроль за виконанням судових рішень.

1. Негайне виконання судових рішень.
2. Звернення судових рішень до виконання.
3. Відстрочення й розстрочення виконання. Зміна чи встановлення способу та порядку виконання.
4. Зупинення виконання судового рішення.
5. Поворот виконання рішення, постанови.
6. Судовий контроль за виконанням судових рішень.

Тема № 18. Відновлення втраченого судового провадження.

1. Право на звернення до суду із заявою про відновлення втраченого судового провадження.
2. Розгляд заяви про відновлення втраченого судового провадження.

Тема № 19. Визнання та виконання рішень іноземних судів.

Судові доручення про надання правничої допомоги.

1. Визнання та звернення до виконання рішень іноземного суду, що підлягає примусовому виконанню.
2. Визнання рішень іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню.
3. Звернення суду України із судовим дорученням про надання правової допомоги до іноземного суду.
4. Виконання в Україні судових доручень іноземних судів.

Список рекомендованої літератури:

1. Цивільний процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. в редакції із змінами від 14 липня 2020 року № 2147-VIII. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2147-17>.
2. Немеш П.В., Феннич В.П. Курс цивільного процесу. Загальна частина. Ужгород.: ТОВ «РІК-У», 2020.808с .
3. Васильєв С.В. Цивільний процес України [текст]: навчальний посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 506с.
4. Ізарова І.О., Ханік-Посполітак Р.Ю. Цивільний процес України: Навч. посіб. для студ. юрид. спец. вищих навчальних закладів / І.О. Ізарова, Р.Ю. Ханік-Посполітак. Київ: ВД «Дакор», 2018 р.276 с.
5. Курс цивільного процесу: підручник / В. В. Комаров, В. А. Бігун, В. В. Баранкова та ін.; за ред. В. В. Комарова. Х.: Право, 2011. 1352 с.
6. Цивільний процес України: Підручник / За ред. Є.О.Харитонова, О.І. Харитонової, Н.Ю. Голубевої. К.: Істина, 2011. 536 с.
7. Цивільний процес України: академічний курс: [підручник для студ.

юрид. спец. вищ. навч. закл.]; [за ред. С.Я. Фурси].К.: Видавець Фурса С.Я. : КНТ,2009.848 с.

8. Науково-практичний коментар Цивільного процесуального кодексу України. [текст] / За заг. ред. Короєда С.О. Київ.: Видавничий дім «Професіонал», 2018. 496 с.

9. Зейкан Я.П. Цивільний процесуальний кодекс України. Станом на 15.06.2011: Наук.- практ. Коментар. К.: КНТ, 2011р. 680 с.

10. Цивільний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар / С.С. Бичкова, Ю.В. Білоусов, В.І. Бірюков та ін.; За заг. ред. С.С. Бичкової. К.:Атіка, 2008.840с.

Приклад розв'язання ситуаційної задачі

Задача

Р. звернулась з позовом до П. про встановлення батьківства та стягнення аліментів на її неповнолітню доньку. Відповідач в судове засідання не з'явився вдруге, хоча завжди сповіщався належним чином, про що в матеріалах справи є докази, і про причини неявки не повідомляв. Суддя постановив ухвалу про заочний розгляд справи, хоча позивачка була проти заочного розгляду справи.

Суд позов Р. задовольнив в повному обсязі. Через п'ятнадцять днів після отримання заочного рішення від відповідача до суду надійшла заява про перегляд заочного рішення, де зазначалось, що відповідач проти позову заперечує і в нього є докази в обґрунтування своїх заперечень.

Чи були допущені суддею помилки?

Чи повинен прийняти суддя заяву відповідача про перегляд заочного рішення?

Вирішення

При вирішенні даної задачі слід керуватися ст.ст. 224, 228 ЦПК.

Відповідно до ч.1 ст.224 ЦПК: «У разі неявки в судове засідання відповідача, який належним чином повідомлений і від якого не надійшло заяви про розгляд справи за його відсутності або якщо повідомлені ним причини неявки визнані неповажними, суд може ухвалити заочне рішення на підставі наявних у справі доказів, якщо позивач не заперечує проти такого вирішення справи».

Отже, суд не мав права постановляти заочне рішення, оскільки була відсутня згода позивача.

Відповідно до ч.2 ст.228 ЦПК: «Заяву про перегляд заочного рішення може бути подано протягом десяти днів з дня отримання його копії».

Таким чином, відповідач подав заяву про перегляд судового рішення з порушенням строків. Суд повинен відмовити відповідачу у прийнятті такої заяви. Але суд може поновити або продовжити даний строк за клопотанням відповідача у разі, якщо він був пропущений з поважних причин (ч.1 ст. 73 ЦПК).

2.3. НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ»

Загальна частина

Тема № 1. Загальні засади кримінального права України.

Кримінальне право України як окрема галузь права: поняття, особливості, співвідношення з іншими галузями.

Принципи кримінального права України (загальні, міжгалузеві, галузеві).

Принцип *nullum crimen sine lege* та його реалізація в кримінальному праві України.

Джерела кримінального права. Система джерел сучасного кримінального права України. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року (далі – КК України) як основне джерело кримінального права України. Особливості нормативних приписів Загальної та Особливої частин КК України.

Основні різновиди диспозицій статей Особливої частини КК України.

Основні різновиди санкцій статей Особливої частини КК України.

Чинність закону України про кримінальну відповідальність у часі: поняття, основні принципи.

Особливості набрання та втрати чинності законом України про кримінальну відповідальність.

Визначення часу вчинення кримінального правопорушення за КК України. Особливості визначення часу вчинення окремих різновидів кримінальних правопорушень (триваючих та продовжуваних кримінальних правопорушень, кримінальних правопорушень, що вчиняються (можуть вчинятися) кількома діями, кримінальних правопорушень з матеріальним складом).

Зворотна дія закону України про кримінальну відповідальність у часі. Особливості та межі зворотної дії у часі окремих різновидів законів України про кримінальну відповідальність.

Чинність закону України про кримінальну відповідальність у просторі та за колом осіб: поняття та основні принципи (територіальний, громадянства, реальний, універсальний).

Місце вчинення кримінального правопорушення. Особливості визначення місця вчинення окремих різновидів кримінальних правопорушень за КК України.

Особливості регламентації за кримінальним правом України видачі / невидачі, передачі осіб, що вчинили кримінальне правопорушення поза межами України, перейняття кримінального провадження, виконання вироку іноземного суду чи міжнародної судової установи.

Тема № 2. Поняття та ознаки кримінального правопорушення за кримінальним правом України. Класифікація кримінальних правопорушень за ступенем їх тяжкості в КК України.

Поняття кримінального правопорушення (кримінального протиправного діяння, кримінального правопорушення) у кримінальному праві.

Поняття та ознаки кримінального правопорушення за КК України.

Малозначність діяння та її юридичне значення за КК України.
Відмінність кримінальних правопорушень від інших правопорушень.

Класифікація кримінальних правопорушень за ступенем тяжкості у КК України. Особливості об'єктів такої класифікації, її формальні критерії (підстави).

Види (категорії) кримінальних правопорушень за ступенем їх тяжкості, передбачені КК України. Поділ кримінальних правопорушень за ступенем їх тяжкості на окремі види (категорії), формальні критерії такого поділу.

Тема № 3. Склад кримінального правопорушення як явище в кримінальному праві: загальні положення.

Склад кримінального правопорушення як нормативна юридична конструкція в кримінальному праві; склад кримінального правопорушення як теоретична юридична конструкція; фактичний склад кримінального правопорушення.

Основні структурні та змістовні характеристики складу кримінального правопорушення як нормативно-теоретичної юридичної конструкції. Елементи складу кримінального правопорушення. Ознаки складу кримінального правопорушення.

Класифікація складів кримінальних правопорушень в теорії кримінального права. Окремі підстави (критерії) класифікації, особливості її об'єктів.

Види складів кримінальних правопорушень за ступенем суспільної небезпеки. Види складів кримінальних правопорушень за способом описання в статті (частині статті) Особливої частини КК України.

Види складів кримінальних правопорушень за конструкцією їх об'єктивної сторони.

Тема № 4. Основи кваліфікації кримінальних правопорушень.

Поняття кваліфікації (правової кваліфікації) кримінальних правопорушень.

Кваліфікація кримінальних правопорушень як основний різновид кримінально-правової кваліфікації.

Форми кваліфікації кримінальних правопорушень.

Формула кваліфікації кримінальних правопорушень та основні правила її складання.

Юридичне формулювання обвинувачення та основні правила його складання.

Тема № 5. Об'єкт кримінального правопорушення.

Поняття об'єкта кримінального правопорушення та його ознаки.

Види об'єктів кримінальних правопорушень в теорії кримінального права.

Потерпілий від кримінального правопорушення та предмет кримінального правопорушення.

Поняття, ознаки та основні різновиди потерпілого від кримінального правопорушення. Поняття та ознаки предмета кримінального правопорушення.

Тема № 6. Об'єктивна сторона складу кримінального правопорушення.

Поняття об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення та їх юридичне значення.

Суспільно небезпечне діяння.

Поняття та форми суспільно небезпечного діяння. Особливості відображення діяння в статтях Особливої частини КК України.

Дія як активна форма суспільно небезпечного діяння.

Бездіяльність як пасивна форма суспільно небезпечного діяння. Особливості бездіяльності та їх вплив на кримінальну відповідальність особи.

Юридичне значення непереборної сили, фізичного або психічного примусу за КК України.

Суспільно небезпечні наслідки.

Поняття суспільно небезпечних наслідків. Види суспільно небезпечних наслідків за КК України. Причинний зв'язок між діянням та наслідками.

Поняття причинного зв'язку. Особливості змісту причинного зв'язку в кримінальному праві. Причинний зв'язок між діянням та наслідками.

Поняття причинного зв'язку. Особливості змісту причинного зв'язку в кримінальному правопорушенні.

Час, місце, обстановка, знаряддя, засоби, спосіб вчинення кримінального правопорушення та їх кримінально-правове значення.

Тема № 7. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Поняття та ознаки суб'єкта кримінального правопорушення. Види суб'єкта кримінального правопорушення.

Спеціальний суб'єкт кримінального правопорушення та основні його різновиди.

Вік, із якого може наставати кримінальна відповідальність.

Загальний вік, з якого може наставати кримінальна відповідальність. Знижений вік, з якого може наставати кримінальна відповідальність.

Особливості встановлення віку, з якого може наставати кримінальна відповідальність.

Осудність та неосудність. Обмежена осудність. Поняття та критерії осудності.

Поняття та критерії неосудності. Юридичне значення неосудності.

Поняття та критерії обмеженої осудності. Юридичне значення обмеженої осудності.

Вчинення кримінального правопорушення у стані сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції.

Види стану сп'яніння, передбачені КК України.

Юридичне значення вчинення кримінального правопорушення в стані сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції.

Тема № 8. Суб'єктивна сторона складу кримінального правопорушення.

Поняття та ознаки суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Вина та її форми.

Прямий умисел.

Непрямий умисел.

Відмінність прямого від непрямого умислу. Визначений та невизначений умисел.

Кримінальна протиправна самовпевненість.

Відмінність кримінальної протиправної самовпевненості від непрямого умислу. Кримінальна протиправна недбалість.

Казус (випадок): поняття, значення, відмінність від кримінально протиправної недбалості.

Складна (подвійна, змішана)вина.

Особливості змісту складної (подвійної, змішаної) вини у складах кримінальних правопорушень, передбачених КК України.

Факультативні ознаки суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Мотив вчинення кримінального правопорушення.

Мета вчинення кримінального правопорушення. Емоційний стан особи.

Помилка та її юридичне значення.

Поняття та види помилки у кримінальному праві. Юридична помилка, її основні різновиди та значення. Фактична помилка, її основні різновиди та значення.

Тема № 9. Стадії кримінального правопорушення.

Поняття стадії кримінального правопорушення в теорії кримінального права.

Види стадій кримінального правопорушення за КК України.

Закінчене кримінальне правопорушення.

Поняття закінченого кримінального правопорушення за КК України.

Особливості визначення моменту закінчення окремих складів кримінальних правопорушень.

Готування до кримінального правопорушення.

Поняття та ознаки готування до кримінального правопорушення. Види готування до кримінального правопорушення.

Відмінність готування до кримінального правопорушення від виявлення наміру вчинити кримінальне правопорушення. Кваліфікація готування до кримінального правопорушення.

Замах на кримінальне правопорушення.

Поняття та ознаки замаху на кримінальне правопорушення. Види замаху на кримінальне правопорушення.

Закінчений замах на кримінальне правопорушення. Незакінчений замах на кримінальне правопорушення.

Відмінність замаху від готування до кримінального правопорушення. Кваліфікація замаху на кримінальне правопорушення.

Добровільна відмова від доведення кримінального правопорушення до

кінця.

Поняття та ознаки добровільної відмови від доведення кримінального правопорушення до кінця. Юридичні наслідки добровільної відмови від доведення кримінального правопорушення до кінця. Відмінність добровільної відмови від дійового каяття.

Тема № 10. Співучасть у кримінальному правопорушенні.

Поняття співучасті у кримінальному правопорушенні.

Визначення поняття співучасті у кримінальному правопорушенні за КК України. Об'єктивні ознаки співучасті у кримінальному правопорушенні.

Суб'єктивні ознаки співучасті у кримінальному правопорушенні.

Види співучасників кримінального правопорушення за КК України. Виконавець(співвиконавець).

Організатор. Підбурювач. Пособник. Окремі форми співучасті у кримінальному правопорушенні, передбачені в Загальній частині КК України.

Вчинення кримінального правопорушення групою осіб.

Вчинення кримінального правопорушення групою осіб за попередньою змовою. Вчинення кримінального правопорушення організованою групою.

Вчинення кримінального правопорушення злочинною організацією.

Підстава (підстави) та межі кримінальної відповідальності співучасників кримінального правопорушення.

Особливості підстави (підстав) кримінальної відповідальності співучасників кримінального правопорушення.

Особливості та межі кримінальної відповідальності окремих видів співучасників кримінального правопорушення, передбачені КК України.

Особливості та межі кримінальної відповідальності учасників організованої групи чи злочинної організації, передбачені КК України.

Спеціальні питання кримінальної відповідальності співучасників кримінального правопорушення, передбачені КК України.

Добровільна відмова співучасників.

Особливості добровільної відмови окремих видів співучасників кримінального правопорушення, передбачені КК України.

Кримінально-правова оцінка діянь окремих співучасників за наявності добровільної відмови.

Тема № 11. Причетність до кримінального правопорушення.

Поняття причетності до кримінального правопорушення.

Відмінність причетності до кримінального правопорушення від співучасті у кримінальному правопорушенні.

Особливості регламентації відповідальності за причетність до кримінального правопорушення в кримінальному праві України.

Форми (види) причетності до кримінального правопорушення.

Заздалегідь необіцяне приховування кримінального правопорушення: поняття, окремі прояви, особливості юридичної оцінки в кримінальному праві.

Заздалегідь необіцяне придбання або збут майна, завідомо здобутого кримінально протиправним шляхом.

Неповідомлення про кримінальне правопорушення: поняття, окремі прояви, особливості юридичної оцінки в кримінальному праві.

Потурання кримінальному правопорушенню: поняття, окремі прояви, особливості юридичної оцінки в кримінальному праві.

Тема № 12. Множинність кримінальних правопорушень.

Поняття множинності кримінальних правопорушень. Юридичні ознаки множинності кримінальних правопорушень.

Основні форми множинності кримінального правопорушення, передбачені КК України.

Одиничне кримінальне правопорушення як елемент множинності кримінальних правопорушень. Поняття одиничного кримінального правопорушення.

Основні різновиди одиничних кримінальних правопорушень. Продовжуване кримінальне правопорушення.

Триваюче кримінальне правопорушення.

Кримінальне правопорушення, склад якого передбачає альтернативні діяння. Складне (складене) кримінальне правопорушення.

Сукупність кримінальних правопорушень.

Поняття та ознаки сукупності кримінальних правопорушень, передбачені КК України. Окремі прояви множинності кримінальних правопорушень, що віднесені до їх сукупності теорією кримінального права та вітчизняною правозастосовною практикою.

Відмінність сукупності кримінальних правопорушень від конкуренції норм у кримінальному праві. Види сукупності кримінальних правопорушень.

Особливості кваліфікації сукупності кримінальних правопорушень.

Повторність кримінальних правопорушень.

Поняття та ознаки повторності кримінальних правопорушень за КК України. Відмінність повторності кримінальних правопорушень від продовжуваного кримінального правопорушення. Види повторності кримінальних правопорушень.

Юридичне значення повторності кримінальних правопорушень. Особливості кваліфікації повторності кримінальних правопорушень.

Рецидив кримінальних правопорушень.

Поняття та ознаки рецидиву кримінальних правопорушень за КК України. Співвідношення рецидиву і повторності кримінальних правопорушень.

Основні різновиди рецидиву кримінальних правопорушень. Юридичне значення рецидиву кримінальних правопорушень. Особливості кваліфікації рецидиву кримінальних правопорушень.

Тема № 13. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння.

Поняття обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння.

Систематизація (класифікація) обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння, в теорії кримінального права.

Характеристика окремих обставин, що виключають кримінальну

протиправність діяння, передбачених КК України.

Необхідна оборона. Уявна оборона.

Затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Крайня необхідність.

Фізичний або психічний примус. Виконання наказу або розпорядження. Діяння, пов'язане з ризиком.

Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінально протиправної діяльності організованої групи або злочинної організації.

Тема № 14. Кримінальна відповідальність: загальні питання.

Поняття кримінальної відповідальності.

Види кримінальної відповідальності в теорії кримінального права.

Підстава (підстави) ретроспективної кримінальної відповідальності в правовій системі України.

Форми ретроспективної кримінальної відповідальності.

Особливості регламентації окремих форм ретроспективної кримінальної відповідальності в кримінальному праві України.

Тема № 15. Заходи кримінально-правового характеру: загальні положення.

Поняття заходів кримінально-правового характеру. Систематизація заходів кримінально-правового характеру в теорії кримінального права. Особливості регламентації заходів кримінально-правового характеру у КК України. Заходи кримінально-правового характеру в межах кримінальної відповідальності особи.

Заходи кримінально-правового характеру поза межами кримінальної відповідальності особи. Заходи кримінально-правового характеру, які можуть поєднуватись із кримінальною відповідальністю особи або застосовуватись самостійно.

Тема № 16. Звільнення від кримінальної відповідальності.

Поняття звільнення від кримінальної відповідальності.

Відмінність звільнення від кримінальної відповідальності від її виключення.

Особливості регламентації звільнення від кримінальної відповідальності в кримінальному праві України.

Особливості звільнення від кримінальної відповідальності за діяння, що містять ознаки корупційних кримінальних правопорушень.

Систематизація (класифікація) окремих різновидів звільнення від кримінальної відповідальності в теорії кримінального права.

Характеристика окремих різновидів звільнення від кримінальної відповідальності, передбачених КК України.

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям.

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим.

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею

особи на поруки. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку зі зміною обстановки.

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності.

Особливості звільнення від кримінальної відповідальності неповнолітніх.

Тема № 17. Покарання та його види.

Поняття та ознаки покарання за КК України. Мета (цілі) покарання за КК України. Співвідношення покарання та інших заходів кримінально-правового характеру.

Система видів покарань.

Основні характеристики системи видів покарань за КК України.

Види покарань, передбачені КК України. Характеристика окремих видів покарань за КК України.

Види та особливості покарань, які можуть призначатись неповнолітнім.

Основні та додаткові покарання. Основні покарання.

Додаткові покарання.

Покарання, які можуть призначатись і як основні, і як додаткові. Особливості призначення основних та додаткових покарань.

Тема № 18. Призначення покарання.

Загальні засади призначення покарання. Поняття загальних засад призначення покарання.

Загальні засади призначення покарання, передбачені КК України. Характеристика окремих загальних засад призначення покарання за КК України. Обставини, які пом'якшують покарання.

Обставини, які обтяжують покарання. Спеціальні засади (правила) призначення покарання за КК України. Призначення покарання за незакінчене кримінальне правопорушення та кримінальне правопорушення, учинений у співучасті. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом.

Призначення покарання за наявності обставин, що пом'якшують покарання. Призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень.

Призначення покарання за сукупністю вироків.

Правила складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення. Особливості призначення покарання неповнолітнім.

Тема № 19. Звільнення від покарання та його відбування.

Поняття та ознаки звільнення від покарання та його відбування.

Відмінність звільнення від покарання та його відбування від звільнення від кримінальної відповідальності.

Різновиди звільнення від покарання та його відбування, передбачені КК України. Особливості звільнення від покарання та його відбування за корупційні кримінальні правопорушення.

Систематизація (класифікація) окремих різновидів звільнення від покарання та його відбування в теорії кримінального права.

Характеристика окремих різновидів звільнення від покарання та його відбування, передбачених КК України.

Звільнення від покарання у зв'язку зі втратою особою суспільної небезпечності. Звільнення від відбування покарання з випробуванням.

Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років.

Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку.

Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким.

Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років.

Звільнення від покарання за хворобою.

Звільнення від відбування покарання на підставі закону про амністію.

Звільнення від відбування покарання на підставі указу про помилування.

Особливості звільнення від покарання та його відбування, передбачені КК України щодо неповнолітніх.

Тема № 20. Обмежувальні заходи.

Поняття та юридична природа обмежувальних заходів у кримінальному праві. Умови та підстави застосування обмежувальних заходів за КК України. Види обмежувальних заходів, передбачені КК України.

Строки застосування обмежувальних заходів, передбачені КК України.

Тема № 21. Судимість.

Поняття та ознаки судимості. Загально-правові та кримінально-правові наслідки судимості в правовій системі України. Особи, які відповідно до КК України визнаються такими, що не мають судимості. Погашення судимості за КК України. Зняття судимості за КК України. Особливості погашення та зняття судимості, передбачені КК України щодо неповнолітніх.

Тема № 22. Примусові заходи медичного характеру, примусове лікування, примусові заходи виховного характеру.

Примусові заходи медичного характеру за КК України. Поняття та мета примусових заходів медичного характеру.

Особи, до яких застосовуються примусові заходи медичного характеру. Види примусових заходів медичного характеру.

Примусове лікування за КК України.

Поняття примусового лікування. Підстави та умови застосування примусового лікування.

Відмінність примусового лікування від примусових заходів медичного характеру.

Примусові заходи виховного характеру за КК України.

Умови та підстави застосування примусових заходів виховного характеру до особи, що вчинила кримінальне правопорушення.

Умови застосування примусових заходів виховного характеру до особи, що не досягла віку, з якого може наставати кримінальна відповідальність.

Види примусових заходів виховного характеру.

Тема № 23. Спеціальна конфіскація.

Поняття та юридична природа спеціальної конфіскації як окремого заходу в кримінальному праві. Відмінність спеціальної конфіскації від конфіскації майна як виду покарання. Підстави застосування спеціальної конфіскації за КК України. Майно, яке відповідно до КК України підлягає спеціальній конфіскації.

Тема № 24. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.

Поняття та юридична природа заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб. Особливості заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб за КК України. Підстави застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру за КК України. Юридичні особи, до яких відповідно до КК України застосовуються заходи кримінально-правового характеру.

Звільнення юридичної особи від застосування заходів кримінально-правового характеру за КК України. Види заходів кримінально-правового характеру, які застосовуються до юридичних осіб. Особливості застосування заходів кримінально-правового характеру до юридичних осіб, передбачені КК України.

Особлива частина

Тема № 1. Основні різновиди норм та наскрізні юридичні поняття і юридичні конструкції Особливої частини КК України.

Основні різновиди норм Особливої частини КК України.

Норми, що визначають ознаки певних видів кримінальних правопорушень та (або) окремих їх різновидів, та особливості їх змісту.

Норми, що визначають межі караності за певні види кримінальних правопорушень та (або) окремі їх різновиди, та особливості їх змісту.

Норми, що передбачають звільнення від кримінальної відповідальності за певні види кримінальних правопорушень (окремі їх різновидів), та особливості їх змісту.

Норми, що визначають зміст окремих ознак певних видів кримінальних правопорушень або окремих їх різновидів.

Наскрізні юридичні поняття та юридичні конструкції Особливої частини КК: корупційні кримінальні правопорушення; близькі родичі, близькі особи, члени сім'ї; малолітній, неповнолітній, дитина; насильство; насильство, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я особи; насильство, яке є небезпечним для життя чи здоров'я особи; втручання; перешкоджання; знищення; пошкодження; примушування; погроза; тяжкі наслідки; загибель людей.

Особливості змісту наведених юридичних понять та юридичних конструкцій в окремих статтях Особливої частини КК України.

Тема № 2: Злочини проти основ національної безпеки України.

Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади: окремі різновиди злочину,

особливості їх окремих форм.

Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину.

Державна зрада: загальні ознаки складу злочину, особливості окремих форм. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки посягання на життя державного чи громадського діяча. Диверсія: загальні ознаки складу злочину, особливості окремих форм. Особливості спеціальних видів звільнення від кримінальної відповідальності за окремі види злочинів проти основ національної безпеки України.

Тема № 3: Кримінальні правопорушення проти особи.

Кримінальні правопорушення проти життя особи.

Поняття та види вбивства за КК України.

Кваліфіковані види умисного вбивства: зміст окремих обтяжуючих обставин, особливості кваліфікації.

Привілейовані види умисного вбивства: особливості складів кримінальних правопорушень.

Вбивство через необережність: особливості складів злочину, співвідношення з кримінальними правопорушеннями, склади яких передбачають загибель людини (людей).

Доведення до самогубства: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину.

Кримінальні правопорушення проти здоров'я особи.

Поняття і види тілесних ушкоджень.

Умисне тяжке тілесне ушкодження: особливості складів злочину, кваліфікація у разі поєднання з вчиненням інших кримінальних правопорушень.

Розлад здоров'я як ознака окремих видів тілесних ушкоджень. Втрата працездатності як ознака окремих видів тілесних ушкоджень.

Співвідношення катування, умисного заподіяння тілесних ушкоджень та нанесення побоїв.

Домашнє насильство: особливості об'єкта та об'єктивної сторони, співвідношення з іншими кримінальними правопорушеннями проти здоров'я особи.

Розмежування складів злочинів - залишення в небезпеці та ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані.

Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи.

Захоплення заручників: особливості складів злочину, співвідношення з незаконним позбавленням волі або викраденням людини.

Торгівля людьми: особливості змісту окремих ознак складів злочину.

Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.

Згвалтування: специфічні ознаки основного і кваліфікованих складів злочину.

Сексуальне насильство: особливості основного складу злочину, співвідношення з іншими видами кримінальних правопорушень проти

статевої свободи та статевої недоторканості особи.

Примушування до вступу в статевий зв'язок: особливості об'єктивної сторони основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення.

Тема № 4. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини та громадянина.

4.1. Перешкоджання здійсненню виборчого права або права брати участь у референдумі, роботі виборчої комісії або комісії референдуму чи діяльності офіційного спостерігача: окремі різновиди злочину, особливості їх об'єктивних та суб'єктивних ознак.

Порушення таємниці голосування: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину. Порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності,

релігійних переконань, інвалідності та за іншими ознаками: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину, співвідношення з іншими видами кримінальних правопорушень.

Порушення недоторканості житла: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінального правопорушення.

Порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінального правопорушення.

Грубе порушення законодавства про працю: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінального правопорушення.

Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінального правопорушення.

Порушення авторського права й суміжних прав: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину.

Тема № 5. Кримінальні правопорушення проти власності.

Корисливі посягання на власність.

Загальні ознаки кримінальних правопорушень, пов'язаних з незаконним оборотом чужого майна на користь винуватої особи чи третіх осіб («розкрадання»).

Момент визнання кримінального правопорушення закінченим у складах окремих корисливих посяганнях на власність.

Крадіжка: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінального правопорушення. Грабіж: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину.

Розбій: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину.

Вимагання: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину.

Розмежування розбою, насильницького грабежу та вимагання.

Шахрайство: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінального правопорушення.

Привласнення, розтрата майна та заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину.

Кількісні характеристики в складах корисливих посягань на власність.

Кваліфікуючі ознаки «повторна», «проникнення в житло, інше приміщення чи сховище»: особливості кримінально-правового змісту у

складах окремих корисливих посягань на власність.

Особливості кваліфікації розбою і вимагання при конкуренції кримінально-правових норм та за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями.

Некорисливі посягання на власність.

Умисне знищення або пошкодження чужого майна: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину.

Самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінального правопорушення.

Тема № 6. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності.

6.1. Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут піддроблених грошей, державних цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного податку чи голографічних захисних елементів: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину.

Контрабанда: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину, співвідношення з іншими видами кримінальних правопорушень.

Протидія законній господарській діяльності: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину, відмежування від вимагання та примушування до виконання (невиконання) цивільно-правових зобов'язань

Протиправне заволодіння майном підприємства, установи, організації: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину, співвідношення з іншими видами кримінальних правопорушень.

Легалізація (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину

Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів): об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину, відмежування від суміжних кримінальних правопорушень; особливості спеціального виду звільнення від кримінальної відповідальності.

Шахрайство з фінансовими ресурсами: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину, співвідношення з іншими видами кримінальних правопорушень.

Незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину, співвідношення з розголошенням комерційної або банківської таємниці.

Тема № 7. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки.

7.1. Створення, керівництво злочинною спільнотою або злочинною організацією: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину, особливості спеціального виду звільнення від кримінальної відповідальності.

Бандитизм: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину.

Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень, вчинених у складі банди чи злочинної організації.

Злочини терористичної спрямованості: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину, особливості спеціальних видів звільнення від кримінальної відповідальності

Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину, особливості спеціального виду звільнення від кримінальної відповідальності

Злочини, пов'язані з порушенням встановленого порядку обігу зброї, боєприпасів, вибухових речовин: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину.

Порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину.

Тема № 8. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Об'єктивні ознаки у складах кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації автомобільного транспорту.

Суб'єктивні ознаки у складах кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації автомобільного транспорту.

Тема № 9. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності.

9.1. Масові заворушення: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину.

Хуліганство: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінального правопорушення. Відмінність хуліганства, вчиненого групою осіб, від групового порушення громадського порядку.

Втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину.

Тема № 10. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення.

10.1. Поняття наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів, їх місце у складах відповідних кримінальних правопорушеннях.

Діяння у складах кримінальних правопорушень, предметом яких є наркотичні засоби, психотропні речовини, їх аналоги та прекурсори.

Тема № 11. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів.

11.1. Погроза або насильство щодо особи, членів її сім'ї або близького родича у зв'язку із здійсненням цією особою державної, громадської, службової чи професійної діяльності: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінальних правопорушень.

Підкуп працівника підприємства, установи чи організації: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину.

Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів: об'єктивні та

суб'єктивні ознаки складів кримінального правопорушення.

Тема № 12. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

12.1. Зміст понять «зловживання владою», «зловживання службовим становищем», «зловживання повноваженнями» у складах кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

Об'єктивні ознаки у складах перевищення влади або службових повноважень. Наслідки у складах кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Предмет службового підроблення.

Поняття неправомірної вигоди у складах кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

Суб'єкт кримінального правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

Тема № 13. Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Планування, підготовка, розв'язування та ведення агресивної війни: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину.

Порушення законів та звичаїв війни: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину.

Геноцид: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину.

Зразки практичних (ситуаційних) завдань Загальна частина

У день свого народження 14-річний Г. згвалтував свою однокласницю Ж. Діяння було вчинено біля 0 годин у день святкування. А народився Г. о 4 ранку.

Чи підлягає Г. кримінальній відповідальності? Чи має значення для вирішення справи час народження?

Особлива частина

Інструктор з плавання Є. вийшов з басейну під час занять, бо його викликав директор спорткомплексу. Діти, які були в басейні почали стрибати з трампліна та один з них потонув. Кваліфікуйте дії Є.

Список рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. Харків : Право, 2016. Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2017. 1064 с. :іл.

2. Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Відповідальність за домашнє

насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України) / за ред. М. І. Хавронюка. К. : Ваіте, 2019. 288с.

3. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право : навчальний посібник / За заг.ред. М.І. Хавронюка. К. : Ваіте, 2014. 944с.

4. Кваліфікація злочинів : навч. посіб. / за ред. М.І. Панова. Х. : Право, 2016. 356с.

5. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. 1996. №30.

6. Кримінальний кодекс України : Чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 15 жовтня 2005 р. : (відповідає офіц. текстові). К. : Вид. ПАЛИВОДА А. В., 2005.

7. Конституційне законодавство України (законодавчі акти, коментар, офіційне тлумачення) : Збірник нормативних актів. : У 2 кн. / Авторитетні упорядники : С. В. Лінецький, М. І. Мельник, А. М. Ришелюк. Кн. 2. К. : Атіка, 2004.

8. Кримінальне право України : Особлива частина : Підручник / Баулін Ю.В.; За ред. проф. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. 4-те вид., перероб. і допов. Х. : Право, 2010.

9. Кримінальне право України : Загальна частина : Підручник / Баулін Ю.В.; За ред. проф. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. 4-те вид., перероб. і допов. Х. : Право, 2010.

10. Кримінальне право України. Загальна частина. Підручник. Ю. В. Александров, О.О. Дудоров, В.А., В.А. Клименко та ін. За ред. М. І. Мельника, В. А. Клименка. К : Юридична думка, 2004.

11. Кримінальне право України. Загал, частина : Підруч. для студентів юрид. вузів і фак. / Г.В. Андрусів, П. П. Андрушко, В. В. Бенківський та ін.; За ред. П. С. Матишевського та ін. К. : Юрінком Інтер, 1997.

12. Кримінальне право України : Особлива частина : Підручник / М. І. Бажанов, Ю. В. Баулін, В. І. Борисов та ін.; За ред. проф. М. І. Бажанова, В. В. Сташиса, В. Я. Тація. 2-е вид., перероб. і допов. К : Юрінком Інтер, 2005.

13. Кримінальне право України. Особлива частина : Підручник. (Ю. В. Александров, О. О. Дудоров, В. А. Клименко та ін.) / За ред. М. І. Мельника, В. А. Клименка. Вид. 2-ге, перероб. і доп. К. : Атіка, 2008.

14. Кримінальне право України : Навч. посіб. / С. Г. Волкотруб. О. М. Омельчук. В. №4. Ярін та ін. За ред. О. М. Омельчука. К. : Наукова думка; Прецедент, 2004.

15. Навроцький В. О. Теоретичні проблеми кримінально-правової кваліфікації. К. : Атіка, 1999.

16. Навроцький В. О. Наступність кримінального законодавства України (порівняльний аналіз КК України 1960 р. та 2001 р.). К. : Атіка, 2001.

17. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / За загальною редакцією Гончаренка В. Г., Андрушка П. П. (У трьох книгах). К. : Форум, 2005.

18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за

ред. М.І. Мельника, М. І. Хавронюка. 10-те вид., переробл. та допов. Київ : ВД «Дакор», 2018. 1360с.

19. Новий Кримінальний кодекс України : Питання застосування і вивчення : Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Харків) 25-26 жовтня 2001 р. / Редкол. : В. В. Сташис (голов. ред.) та ін. К.; Х. : Юрінком Інтер, 2002.

20. Острогляд О.В. Основні положення кримінально-правової політики України та Кримінального права України (Загальна частина) [текст] : навчальний посібник (в схемах та визначеннях, практичні завдання) / О.В.Острогляд. 2-ге вид., переробл. та допов. Івано- Франківськ : Симфонія форте, 2017. 326с.

21. Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах (1973- 2004). Офіційне видання / Упоряд. П. П. Пилипчук та ін.; За заг. ред. Голови Верховного Суду України В. Т. Маляренка. К. : «ВидарничийДім Ін Юре», 2004.

22. Практика судів України у кримінальних справах. 1993-1995. К. : Юрінком, 1996.

23. Фріс П. Л. Кримінальне право України. Загальна частина : Підручник / П.Л. Фріс. [2-ге вид., доп. і перероб.]. К. : Атіка, 2009. 512с.

Додаткова література

1. Злочини проти власності : правова кваліфікація і методика розслідування / за ред. М.І. Хавронюка. Київ : ВД «Дакор», 2019. 448 с.

2. Савченко А. В., Кузнецов В. В., Штанько О. Ф. Сучасне кримінальне право України : Курс лекцій. 2-ге вид., виправи, та доповн. К. : Вид. ПАЛИВОДА А. В., 2006.

3. Штраф як вид покарання за кримінальним правом України : монографія / В. О. Попрас; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Харків : Право, 2009.

4. Сучасне кримінальне право України, нормативно-правові документи та судово-слідча практика : Хрестоматія / Упоряд. Л. В. Савченко та ін.; За заг. ред. В. В. Кузнецова. К. : Вид. ПАЛИВОДА А. В. 2009.

5. Злочини у сфері господарської діяльності за Кримінальним кодексом України та в судовій практиці : науково практичний коментар / В.М. Киричко, О.І. Перепелиця; за заг. ред. В.Я. Тація. Харків : Право, 2010.

2.4. НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «КРИМІНАЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ»

Тема 1. Поняття, суть і завдання кримінального процесу.

Поняття, сутність та форми кримінального процесу. Завдання кримінального процесу. Система стадій кримінального процесу. Кримінально-процесуальна форма, функції, відносини та гарантії. Кримінально-процесуальні акти.

Тема 2. Кримінальний процесуальний закон.

Поняття, сутність і значення кримінального процесуального права.

Джерела кримінального процесуального права. Поняття, структура і види кримінальних процесуальних норм. Чинність кримінального процесуального закону у просторі, часі та щодо осіб.

Тема 3. Засади (принципи) кримінального процесу.

Поняття та значення принципів кримінального процесу. Класифікація принципів. Принципи конституційні, загально правові, галузеві. Принципи судоустрою і судочинства (організаційні і функціональні). Загально-процесуальні принципи і принципи стадій досудових і судових. Характеристика окремих принципів (засад) кримінального процесу, Загально-процесуальні принципи. Законність, публічність і диспозитивність. Рівність всіх громадян перед законом і органом, що веде процес. Встановлення об'єктивної істини повним, всебічним і об'єктивним дослідженням обставин справи Державна мова судочинства. Вільна оцінка доказів за внутрішнім переконанням. Презумпція невинуватості. Забезпечення підозрюваному, обвинуваченому і підсудному права на захист. Охорона гідності і честі особи, яка попадає у сферу кримінального процесу.

Недоторканність особи, її житла, майна і приватного життя. Свобода від самовикриття у вчиненні злочину та викриття членів сім'ї і близьких родичів Свобода оскарження рішень і дій органів, що ведуть процес, та забезпечення доступу до правосуддя.

Принципи досудового провадження. Оперативність і швидкість. Одноособове провадження досудового слідства і персональна відповідальність за законне та своєчасне його проведення. Недопустимість розголошення даних досудового слідства.

Принципи провадження в судових стадіях. Здійснення правосуддя в кримінальних справах тільки судом. Незалежність та недоторканність суддів і підкорення їх тільки закону. Поєднання одно особовості та колегіальності складу суду. Гласність (відкритість) судового розгляду та його повне фіксування технічними засобами. Змагальність сторін та свобода у наданні суду своїх доказів і доведення їх переконливості Забезпеченість доведеності вини обвинуваченого. Безпосередність і усність судового розгляду незмінним складом суду. Участь народу у здійсненні правосуддя через присяжних. Забезпечення апеляційного і касаційного оскарження рішень суду. Обов'язковість виконання рішень суду. Взаємозв'язок і взаємообумовленість

принципів кримінального процесу. Моральні засади кримінального судочинства.

Тема 4. Суб'єкти кримінального процесу.

Поняття і класифікація суб'єктів кримінального провадження, сторони кримінального провадження. Суд (суддя), присяжний як суб'єкти кримінальної процесуальної діяльності. Слідчий суддя та його повноваження у кримінальному процесі. Прокурор та його повноваження у кримінальному процесі. Слідчий, керівник органу досудового розслідування та їх повноваження. Оперативні підрозділи як суб'єкти кримінального провадження. Підозрюваний, обвинувачений, виправданий, засуджений їх процесуальне становище. Захисник у кримінальному процесі, його права та обов'язки. Обов'язкова участь захисника.

Потерпілий та його представник у кримінальному процесі. Їх процесуальний статус. Правове становище цивільного позивача, цивільного відповідача та їх представників у кримінальному провадженні. Законний представник у кримінальному провадженні. Представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, як учасник кримінального процесу. Третя особа, щодо майна якої вирішується питання та його процесуальний статус. Свідок у кримінальному процесі, його права, обов'язки та відповідальність. Особи, які не можуть бути допитані як свідки. Перекладач, заявник та понятий як учасники кримінального провадження. Експерт і спеціаліст у кримінальному процесі. Їх роль, повноваження та відмінність у процесуальному становищі. Представник персоналу органу пробації та його повноваження. Секретар судового засідання та судовий розпорядник у кримінальному процесі. Відводи учасників кримінального провадження.

Тема 5. Докази і доказування у кримінальному процесі.

Поняття, значення та мета кримінального процесуального доказування.

Докази та їх процесуальні джерела: поняття та класифікація. Юридичні властивості доказів у кримінальному процесі. Предмет та межі кримінального процесуального доказування. Суб'єкти доказування у кримінальному процесі.

Обов'язок доказування. Збирання доказів у кримінальному провадженні. Способи збирання доказів стороною обвинувачення та стороною захисту. Перевірка доказів. Способи перевірки доказів та їх процесуальних джерел. Оцінка доказів.

Критерії оцінки доказів. Внутрішнє переконання в механізмі оцінки доказів.

Підстави та процесуальний порядок визнання доказів недопустимими. Показання свідка, потерпілого, підозрюваного, обвинуваченого, експерта. Речові докази: поняття та види. Документи як джерела доказів. Процесуальний порядок зберігання речових доказів та документів у кримінальному провадженні.

Висновок експерта та види експертиз за процесуальною ознакою.

Тема 6. Процесуальні строки і витрати. Відшкодування шкоди у кримінальному провадженні

Поняття процесуальних строків та їх значення у кримінальному процесі. Класифікація строків у кримінальному процесі. Порядок обчислення процесуальних строків. Поняття і види процесуальних витрат.

Поняття та види шкоди, яка підлягає відшкодуванню (компенсації) у кримінальному провадженні.

Способи відшкодування (компенсації) шкоди у кримінальному провадженні.

Процесуальний порядок пред'явлення та вирішення цивільного позову у кримінальному провадженні.

Відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю.

Тема 7. Заходи забезпечення кримінального провадження.

Поняття, види та класифікація заходів забезпечення кримінального провадження.

Запобіжні заходи: поняття та види. Мета і підстави застосування запобіжних заходів.

Загальний порядок застосування запобіжних заходів. Зміна чи скасування запобіжного заходу. Особисте зобов'язання та особиста порука.

Застава як запобіжний захід. Домашній арешт: підстави та порядок застосування.

Тримання під вартою: підстави та порядок застосування, строки тримання особи під вартою.

Затримання: види та порядок застосування, момент та строки затримання.

Виклик та привід у кримінальному процесі. Тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом як захід забезпечення кримінального провадження. Відсторонення від посади у кримінальному процесі. Тимчасове відсторонення судді від здійснення правосуддя. Тимчасовий доступ до речей і документів під час кримінального провадження.

Тимчасове вилучення та арешт майна як заходи забезпечення кримінального провадження.

Розділ 2. Особлива частина кримінального процесу

Тема 8. Загальні положення досудового розслідування.

Поняття, значення і завдання стадії досудового розслідування. Етапи досудового розслідування. Дізнання і досудове слідство, як форми досудового розслідування. Єдиний реєстр досудових розслідувань. Особливості розслідування кримінальних проступків.

Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень. Поняття і значення загальних положень досудового

розслідування.

Підслідність та її види. Початок та місце провадження досудового розслідування.

Строки дізнання і досудового слідства, порядок їх продовження. Розгляд клопотань під час досудового розслідування.

Недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування. Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування.

Ознайомлення з матеріалами досудового розслідування до його завершення. Взаємодія слідчого і оперативних підрозділів. Доручення слідчого.

Використання науково-технічних засобів при проведенні досудового розслідування.

Розслідування кримінальних правопорушень слідчою та слідчо-оперативною групою.

Складання кримінально-процесуальних документів під час досудового розслідування.

Здійснення прокурорського нагляду, відомчого і судового контролю за законністю в діяльності органів досудового розслідування.

Тема 9. Провадження слідчих (розшукових) дій.

Поняття, види та система слідчих (розшукових) дій. Класифікація слідчих (розшукових) дій. Загальні процесуальні вимоги до проведення та оформлення слідчих (розшукових) дій. Допит та його процесуальне оформлення. Особливості виклику і допиту малолітньої або неповнолітньої особи. Пред'явлення для впізнання та його види. Процесуальний порядок пред'явлення для впізнання.

Особливості впізнання особи при забезпеченні безпеки учасників кримінального судочинства. Проведення допиту та пред'явлення для впізнання в режимі відео-конференції. Обшук та його види. Підстави і процесуальний порядок проведення обшуку. Особливості проведення окремих видів обшуку.

Процесуальний порядок оформлення результатів обшуку. Огляд і його види.

Процесуальний порядок проведення окремих видів огляду. Особливості проведення огляду трупа. Ексгумація трупа, підстави і процесуальний порядок її проведення. Слідчий експеримент. Розслідування і його види. Порядок проведення і оформлення окремих видів розслідування. Експертиза та підстави її проведення.

Отримання зразків для проведення експертизи.

Тема 10. Негласні слідчі (розшукові) дії.

Загальні положення про негласні слідчі (розшукові) дії. Підстави проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Слідчий суддя, який здійснює розгляд клопотань щодо негласних слідчих (розшукових) дій. Розгляд клопотання про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії. Строк дії ухвали слідчого судді про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії. Проведення негласної слідчої (розшукової) дії до

постановлення ухвали слідчого судді. Вимоги до постанови слідчого, прокурора про проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Фіксація ходу і результатів негласних слідчих (розшукових) дій. Повідомлення осіб, щодо яких проводилися негласні слідчі (розшукові) дії. Заходи щодо захисту інформації, отриманої в результаті проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Заходи щодо захисту інформації, яка не використовується у кримінальному провадженні. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у доказуванні, в інших цілях або передання інформації.

Втручання у приватне спілкування. Загальні положення про втручання у приватне спілкування. Аудіо-, відеоконтроль особи. Накладення арешту на кореспонденцію. Огляд і виїмка кореспонденції. Зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж. Зняття інформації з електронних інформаційних систем.

Інші види негласних слідчих (розшукових) дій. Обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи. Установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу. Спостереження за особою, річчю або місцем. Моніторинг банківських рахунків. Аудіо-, відео-контроль місця. Контроль за вчиненням злочину. Засоби, що використовуються під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Негласне отримання зразків, необхідних для порівняльного дослідження. Використання конфіденційного співробітництва.

Тема 11. Повідомлення про підозру.

Поняття, підстави та значення повідомлення про підозру. Випадки повідомлення про підозру. Етапи повідомлення про підозру. Складання повідомлення про підозру.

Зміст письмового повідомлення про підозру. Порядок повідомлення про підозру.

Права підозрюваного та їх роз'яснення.

Вручення письмового повідомлення про підозру. Зміна повідомлення про підозру.

Особливості повідомлення про підозру окремій категорії осіб.

Тема 12. Зупинення і закінчення досудового розслідування.

Поняття зупинення досудового розслідування. Підстави, умови та процесуальний порядок зупинення досудового розслідування. Розшук підозрюваного. Підстави і процесуальний порядок відновлення досудового розслідування.

Загальні положення закінчення досудового розслідування. Форми закінчення досудового розслідування. Закриття кримінального провадження: підстави та процесуальний порядок. Підстави та процесуальний порядок звільнення особи від кримінальної відповідальності.

Клопотання прокурора про звільнення особи від кримінальної відповідальності. Відкриття матеріалів кримінального провадження іншої стороні. Ознайомлення з матеріалами кримінального провадження. Обвинувальний акт та його значення. Структура та зміст обвинувального акту. Додатки до обвинувального акту.

Клопотання про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру та його зміст.

Вручення копій обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру та реєстру матеріалів досудового розслідування. Систематизація і технічне оформлення матеріалів кримінального провадження.

Тема 13. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування.

Поняття та значення інституту оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування.

Право на оскарження. Рішення, дії чи бездіяльність слідчого або прокурора, які можуть бути оскаржені під час досудового розслідування. Строк подання скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора, її повернення або відмова у відкритті провадження. Правові наслідки подання скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора під час досудового розслідування. Порядок розгляду скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора під час досудового розслідування. Рішення слідчого судді за результатами розгляду скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора під час досудового розслідування. Оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування. Ухвали слідчого судді, які підлягають оскарженню під час досудового розслідування.

Порядок оскарження ухвал слідчого судді.

Оскарження слідчим рішень, дій чи бездіяльності прокурора. Рішення, дії чи бездіяльність прокурора, які можуть оскаржуватися слідчим. Порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності прокурора. Порядок вирішення скарги на рішення, дії чи бездіяльність прокурора. Види рішень за результатами розгляду скарги на рішення, дії чи бездіяльність прокурора.

Тема 14. Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень (in absentia)

Поняття і види особливих порядків досудового розслідування. Особливості досудового розслідування кримінальних проступків. Загальні положення спеціального досудового розслідування. Процесуальний порядок провадження спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень. Особливий режим досудового розслідування в умовах воєнного, надзвичайного стану або у районі проведення антитерористичної операції.

Тема 15. Підсудність у кримінальному провадженні. Підготовче провадження

Поняття і значення підсудності у кримінальному процесі. Види підсудності. Підстави та порядок передачі справ з одного суду до іншого. Автоматизована система документообігу суду.

Поняття, сутність і завдання підготовчого судового провадження. Порядок і строки підготовчого судового провадження. Порядок підготовчого судового провадження. Питання, які з'ясовуються суддею при

підготовчому судовому провадженні.

Рішення, які приймаються за результатами підготовчого судового провадження. Закриття кримінального провадження.

Підстави і процесуальний порядок повернення обвинувального акту, клопотань про застосування примусових заходів виховного чи медичного характеру прокурору або за підсудністю. Призначення судового розгляду. Дії судді, пов'язані з підготовкою до судового розгляду. Закінчення підготовчого судового провадження. Ознайомлення з матеріалами кримінального провадження.

Тема 16. Загальні положення судового розгляду, межі судового розгляду.

Сутність і значення стадії судового розгляду. Загальні положення судового розгляду кримінальної справи. Безпосередність, усність, безперервність судового розгляду. Незмінність складу суду і рівність прав сторін у судовому розгляді.

Учасники судового розгляду та наслідки їх неявки до суду. Підстави і порядок відкладення судового засідання, зупинення судового провадження. Розпорядок судового засідання. Заходи, які застосовуються до його порушників. Застосування заходів забезпечення кримінального провадження, проведення слідчих (розшукових) дій під час судового розгляду.

Проведення процесуальних дій у режимі відео-конференції. Межі судового розгляду.

Тема 17. Процедура судового розгляду.

Етапи судового розгляду, їх зміст. Суть, структура і завдання підготовчої частини судового засідання. Поняття і завдання судового слідства.

Порядок дослідження доказів в судовому засіданні.

Спрощений порядок судового слідства. Порядок судових дебатів. Промови і репліки сторін. Останнє слово обвинуваченого.

Тема 18. Судові рішення.

Види судових рішень. Законність, обґрунтованість і вмотивованість судового рішення.

Поняття і значення вироку. Види вироків та їх зміст. Питання, що вирішуються судом при постановленні вироку. Порядок винесення ухвал у судовому засіданні. Ухвалення судового рішення і окрема думка судді. Проголошення судового рішення. Роз'яснення судового рішення. Вручення копії судового рішення. Журнал судового засідання. Технічна фіксація перебігу судового засідання.

Тема 19. Особливі порядки провадження в суді першої інстанції.

Загальні положення спрощеного провадження щодо кримінальних проступків. Розгляд обвинувального акта у спрощеному провадженні.

Порядок провадження в суді присяжних. Роз'яснення права на суд присяжних. Виклик присяжних. Права і обов'язки присяжного. Відбір присяжних у суді. Приведення присяжних до присяги. Усунення присяжного.

Порядок наради і голосування в суді присяжних.

Тема 20. Судове провадження з перегляду судових рішень.

Види перегляду судових рішень у кримінальному процесі. Правова природа, сутність і завдання перевірки судових рішень в апеляційному порядку.

Судові рішення, які можуть бути оскаржені в апеляційному порядку. Право на апеляційне оскарження. Особливості апеляційного оскарження окремих судових рішень. Порядок і строки апеляційного оскарження. Вимоги до апеляційної скарги.

Дії суду першої інстанції після одержання апеляційних скарг. Прийняття апеляційної скарги судом апеляційної інстанції. Залишення апеляційної скарги без руху, її повернення або відмова відкриття провадження. Наслідки подання апеляційної скарги.

Підготовка до апеляційного розгляду. Заперечення на апеляційну скаргу. Відмова від апеляційної скарги, зміна і доповнення апеляційної скарги під час апеляційного провадження.

Межі перегляду судом апеляційної інстанції. Апеляційний розгляд. Письмове апеляційне провадження. Повноваження суду апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної скарги. Зміна вироку або ухвали суду судом апеляційної інстанції. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом апеляційної інстанції. Неповнота судового розгляду. Невідповідність висновків суду першої інстанції фактичним обставинам кримінального провадження. Істотні порушення вимог кримінального процесуального закону. Неправильне застосування закону України про кримінальну відповідальність. Невідповідність призначеного судом покарання ступеню тяжкості кримінального правопорушення та особі обвинуваченого.

Підстави для призначення нового розгляду в суді першої інстанції. Особливості нового розгляду судом першої інстанції. Закриття кримінального провадження судом апеляційної інстанції.

Судові рішення суду апеляційної інстанції. Зміст ухвали суду апеляційної інстанції. Вирок, ухвала про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру суду апеляційної інстанції. Недопустимість погіршення правового становища обвинуваченого. Порядок перевірки ухвал слідчого судді. Повернення матеріалів кримінального провадження.

Суть і завдання касаційного провадження. Право на касаційне оскарження. Рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку. Порядок і строки касаційного оскарження. Касаційна скарга та її зміст. Відкриття касаційного провадження. Підготовка касаційного розгляду. Межі перегляду судом касаційної інстанції.

Процесуальний порядок касаційного розгляду. Повноваження суду касаційної інстанції за наслідками розгляду касаційної скарги. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом касаційної інстанції.

Судові рішення суду касаційної інстанції.

Тема 21. Провадження за нововиявленими або виключними обставинами.

Підстави для здійснення кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами. Право подати заяву про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами. Строк звернення про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами. Вимоги до заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами. Порядок подання заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами. Відкриття кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами. Відмова від заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами та її наслідки.

Порядок здійснення перегляду судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.

Судове рішення за наслідками кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами.

Тема 22. Особливі порядки кримінального провадження.

Кримінальне провадження на підставі угод. Угоди в кримінальному провадженні. Ініціювання та укладення угоди. Обставини, що враховуються прокурором при укладенні угоди про визнання винуватості. Зміст угоди про примирення. Зміст угоди про визнання винуватості. Наслідки укладення та затвердження угоди. Загальний порядок судового провадження на підставі угоди. Вирок на підставі угоди. Наслідки невиконання угоди.

Поняття кримінального провадження у формі приватного обвинувачення. Початок кримінального провадження у формі приватного обвинувачення. Відшкодування шкоди потерпілому у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення.

Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб. Особи, щодо яких здійснюється особливий порядок кримінального провадження. Повідомлення про підозру. Особливості порядку притягнення до кримінальної відповідальності, затримання і обрання запобіжного заходу. Інформування державних та інших органів чи службових осіб.

Порядок кримінального провадження щодо неповнолітніх. Обставини, що підлягають встановленню у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх. Комплексна психолого-психіатрична і психологічна експертиза неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого. Участь законного представника неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого. Допит неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого. Застосування до неповнолітнього підозрюваного, обвинуваченого запобіжного заходу. Передання неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого під нагляд. Порядок застосування до неповнолітнього обвинуваченого примусових заходів виховного характеру. Застосування примусових заходів виховного характеру до неповнолітніх, які не досягли віку кримінальної відповідальності. Підстави для застосування примусових заходів виховного характеру. Досудове розслідування у кримінальному провадженні щодо

застосування примусових заходів виховного характеру. Порядок судового розгляду. Ухвали суду в кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів виховного характеру. Дострокове звільнення від примусового заходу виховного характеру.

Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Підстави для здійснення кримінального провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Порядок здійснення досудового розслідування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру та щодо обмежено осудних осіб. Обставини, що підлягають встановленню під час досудового розслідування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Запобіжні заходи. Участь захисника. Психіатрична експертиза. Закінчення досудового розслідування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Судовий розгляд. Ухвала суду у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Продовження, зміна або припинення застосування примусових заходів медичного характеру. Відновлення кримінального провадження.

Кримінальне провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю. Охорона державної таємниці під час кримінального провадження. Особливості проведення експертизи у кримінальному провадженні, яке містить державну таємницю.

Кримінальне провадження на території дипломатичних представництв, консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні.

Тема 23. Виконання судових рішень.

Поняття, значення та завдання стадії виконання судових рішень. Набрання судовим рішенням законної сили. Види судових рішень та їх характеристика. Наслідки набрання законної сили судовим рішенням. Обов'язковість рішень суду.

Порядок та строки звернення судового рішення до виконання. Порядок виконання судових рішень у кримінальному провадженні. Органи і служби, які виконують вирок і забезпечують виконання кримінальних покарань. Відстрочка виконання вироку. Питання, які вирішуються судом під час виконання вироків. Процесуальний порядок розгляду та вирішення питань, які виникають під час виконання вироку. Підстави для звільнення від відбування кримінального покарання. Умовно-дострокове звільнення від покарання і заміна невідбутої частини покарання більш м'яким. Застосування до засуджених примусового лікування та його припинення. Тимчасове залишення засудженого у слідчому ізоляторі. Умови утримання осіб, засуджених до позбавлення волі. Розгляд судом клопотання про зняття судимості. Нагляд за дотриманням законів під час виконання судових рішень.

Тема 24. Міжнародне співробітництво під час кримінального

провадження.

Загальні засади міжнародного співробітництва у кримінальному судочинстві. Законодавство, що регулює міжнародне співробітництво під час кримінального провадження. Обсяг та види міжнародного співробітництва під час кримінального провадження. Центральні органи України що забезпечують міжнародне співробітництво у кримінальному провадженні.

Міжнародна правова допомога при проведенні процесуальних дій. Зміст та форма запиту про міжнародну правову допомогу. Виконання запиту в іноземній державі. Розгляд запиту іноземного компетентного органу про міжнародну правову допомогу. Порядок виконання запиту (доручення) про міжнародну правову допомогу на території України. Виклик особи, яка перебуває за межами України. Допит за запитом компетентного органу іноземної держави шляхом проведення відео-або телефонної конференції. Розшук, арешт і конфіскація майна. Створення і діяльність спільних слідчих груп.

Видача осіб, які вчинили кримінальне правопорушення(екстрадиція). Порядок підготовки документів та направлення запитів про видачу особи (екстрадицію). Межі кримінальної відповідальності виданої особи. Центральні органи України щодо видачі особи (екстрадиції). Особливості затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення за межами України. Екстрадиційний арешт. Проведення екстрадиційної перевірки. Відмова у видачі особи (екстрадиції). Рішення за запитом про видачу особи (екстрадицію) та їх оскарження.

Порядок і умови перейняття кримінального провадження від іноземних держав. Порядок кримінального провадження, що перейняте від іншої держави. Порядок і умови передання кримінального провадження компетентному органу іншої держави. Наслідки передання кримінального провадження компетентному органу іншої держави. Визнання та виконання вироків судів іноземних держав та передача засуджених осіб. Підстави і порядок виконання вироків судів іноземних держав. Виконання вироку суду іноземної держави. Розгляд судом питання про приведення вироку суду іноземної держави у відповідність із законодавством України. Умови передачі засуджених осіб і їх прийняття для відбування покарання. Визнання та виконання вироків міжнародних судових установ.

Список рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України : Науково-практичний коментар / Під ред. : В.М. Тертишника. К. : Алерта, 2018. 854 с.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар : у 2 т. /за заг. ред. В. Я. Тація, О. В. Капліної, О. Г. Шила. Х. : Право, 2017. 1432 с.

3. Кримінальне процесуальне право України : навч. посібник / Р.І.Благуца, Ю.В.Гуцуляк, О.М.Дуфенюк та ін.; за заг. ред. А.Я.Хитри, Р.М.Шехавцова. Львів : ЛьвДУВС, 2017. 774с.
4. Кримінальний процес : підруч. / С.В.Банах, Н. З. Рогатинська, А.М. Сарахман. Тернопіль : Екон. думка ТНЕУ, 2016. 264с.
5. Кримінальний процес України : практикум / І. В. Озерський, В. Боровик ; Київ. ін-т бізнесу і технологій. Київ : Копі-Центр, 2016. 99 с.
6. Кримінальний процес України: Підручник / За ред. Ю.М. Грошевого та В.М.Хотенця. Харків : Право, 2000. 496с.
7. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар : у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, А.В. Портнова. Х. : Право, 2012. 1430с.
8. Кримінальний процесуальний кодекс України : Науково-практичний коментар. / за ред. Гончаренко В.Г., Нора В.Т., Шумила М.Є. Х. : Право, 2012. 844с.
9. Кримінальний процес [текст] : підручник./ За ред. В.В. Коваленка, Л.Д. Удалової, Д.П. Письменного. К. : «Центр учбової літератури», 2013. 544с.
10. Кримінальний процес : підручник / Ю.М. Грошевий, В.Я. Тацій, А.Р. Туманян та ін.; за ред. В.Я. Тація, Ю.М. Грошевого, О. В. Капліної, О.Г. Шило. Х. : Право, 2013. 824 с.
11. Лобойко Л.М., Банчук О.А. Кримінальний процес : Навчальний посібник. К. : Ваіте, 2014. 280 с.
12. Молдован В.В., Молдован А.В., Кравець Р.С. Кримінальний процес України : Лекції. Процесуальні документи. 2-ге вид., із змін. та доповн. К. : Алерта, 2016. 360с.
13. Михеєнко М.М., Нор ВТ., Шибіко В.П. Кримінальний процес України. Підручник для юр. вузів. К.; Либідь, 1999. 536 с.
14. Михеєнко М.М., Шибіко В.П., Дубинський А.Я. Науково-практичний коментар Кримінально-процесуального кодексу України. К. : Юрінком Інтер, 1997. 624с.
15. Михеєнко М.М., Молдован В.В., Шибіко В.П. Кримінальний процес України : Ділові ігри та задачі. К, : Либідь, 1992. 256 с.
16. Михайленко О.Р. Складання процесуальних актів в кримінальних справах. К. : НКМВО, 1992. 216с.
17. Нор В.Т. Практикум з кримінального процесу України. Львів : ЛДУ, 1994. 228 с.
18. Хазин М.А., Бойко М.Д., Співак В.М. Кримінально-процесуальні акти дізнання та попереднього слідства. К., 1999. 278 с.
19. Шибіко В.П., Молдован В.В. Кримінальний процес : практикум. К. : Юрінком Інтер, 2000. 304 с.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України.

3. Кримінальний кодекс України.
4. Закон України «Про судоустрій та статус суддів».
5. Закон України «Про прокуратуру».
6. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».
7. Закон України «Про судову експертизу».
8. Закон України «Про попереднє ув'язнення».
9. Закон України «Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянинуві незаконними діями органів дізнання, попереднього слідства, прокуратури і суду».
10. Положення «Про застосування Закону України «Про порядок відшкодування шкоди, заподіяної громадянинуві незаконними діями органів дізнання, попереднього слідства, прокуратури в суду».
11. Порядок обчислення розміру фактичних витрат закладу охорони здоров'я та стаціонарне лікування потерпілого від злочинного діяння та зарахування стягнених з винних осіб коштів до відповідного бюджету і їх використання, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 16 липня 1993 р.

3. ПРИКЛАДИ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ

Задача №1

У день свого народження 14-річний Г. згвалтував свою однокласницю Ж. Діяння було вчинено біля 0 годин у день святкування. А народився Г. о 4 ранку.

Чи підлягає Г. кримінальній відповідальності? Чи має значення для вирішення справи час народження?

Розв'язання:

Згідно ч.2 ст.22 КК України кримінальній відповідальності за згвалтування підлягає особа, якій до вчинення злочину виповнилось 14 років. Особа вважається такою, що досягла певного віку в 0 годин 01 секунда дня наступного за днем народження. Тому Г. підлягатиме кримінальній відповідальності, якщо діяння було вчинено після 0 годин, в іншому випадку ні. Час народження для вирішення справи значення немає.

Задача №2

Інструктор з плавання Є. вийшов з басейну під час занять, бо його викликав директор спорткомплексу. Діти, які були в басейні почали стрибати з трампліна та один з них потонув.

Кваліфікуйте дії Є.

Розв'язання:

Дії Є. потрібно кваліфікувати за ч. 2 ст. 137 КК як неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей, що спричинило смерть неповнолітнього. В обов'язки тренера Є. входило вживання належних заходів щодо охорони життя і здоров'я дітей.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ НА ПИТАННЯ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

Оцінка результатів складання екзаменів здійснюється за 100-бальною системою контролю знань, прийнятою в університеті та національною шкалою і відображається у відповідних відомостях і протоколах роботи екзаменаційної комісії.

Усі екзаменаційні завдання, зазначені в екзаменаційному білеті з комплексного екзамену з відповідної дисципліни є рівнозначними за їх внеском до загальної оцінки за екзамен.

Підсумкова оцінка комплексного екзамену є середньозваженою оцінок за кожен складову екзаменаційного завдання.

Шкала університету	Національна шкала	Шкала ECTS
90-100 балів	5 – відмінно	A
83-89 балів	4 – дуже добре	B
76-82 балів	4 – добре	C
68-75 балів	3 – задовільно	D
60-67 балів	3 – достатньо	E
1-59 балів	2 - незадовільно	F

Оцінка **«Відмінно»**. Відповідь студента базується на рівні самостійного мислення з елементами творчого підходу. Знання структури курсу, теми викладеного питання, вміння скласти розгорнутий план з поставленого питання, вміння користуватись понятійним апаратом, точність формулювань, вміння синтезувати знання з декількох тем, грамотне і логічне викладення матеріалу. Студент володіє різнобічними навичками і методами розв'язання поставленої задачі, показує глибокі знання із спеціальності, вміння самостійно викладати їх зміст, робити узагальнюючі висновки.

Оцінка **«Дуже добре»**. Відповідь будується на рівні самостійного мислення. Знання структури курсу. Дає відповіді на запитання грамотно і по суті. Програмний матеріал освоєно. Можливі несуттєві проблеми в освоєнні деяких неосновних питань. Студент володіє різнобічними навичками і методами розв'язання поставленої задачі, показує глибокі знання із спеціальності, вміння самостійно викладати їх зміст.

Оцінка **«Добре»**. Відповідь будується на рівні самостійного мислення. Добрі знання структури курсу. Дає відповіді на запитання грамотно і по суті. Володіє навичками і методами виконання практичних завдань. Програмний матеріал освоєно.

Можливі несуттєві проблеми в освоєнні деяких основних питань. Студент вміє використовувати свої знання для аналізу сучасної дійсності, показує знання з спеціальності та іншої передбаченої програмою літератури.

Оцінка **«Задовільно»**. Знання основної частини програмного матеріалу курсу. Вміння розкрити основні напрямки соціально-економічного розвитку народного господарства країни. Вміння пов'язати теоретичні положення дисципліни з рішенням практичних завдань на підприємствах галузі.

Знання основних напрямлень підвищення ефективності виробництва на підприємстві.

Оцінка **«Достатньо»**. Знання структури курсу. Знає зміст основних категорій дисципліни. Студент не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки.

Оцінки **«Незадовільно»**. Студент не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки, не знає змісту основних категорій.

Розподіл балів здійснюється наступним чином: I питання – 25 балів;

II питання – 25 балів; III питання – 25 балів; IV питання – 25 балів.